1. Eesti Rahva Muuseum

Marooli fandid.

Setu naljamäng
Kolmes vaatuses.

Eesti Rahva Muuseum

5

1.

Eesti Kirjanduse Museum

Maridjandid.

Setu Naljamäng Laulu Jega Kolmes waates,

Luuletanud.

W. Kreutzwald.

2.

6

6

4.

Rahva Museum

Mängijad:

Pahding, kaupmees linnas; hüüdakse rahwast lühidelt: Paadiherra.

Karl, tema poiss.

Peeter Nahk, noor talupoeg. } Pea ühe teatu
Jahhor, härja peremees. } ja näulised.

Odo, tema naene.
Prastko, tema tüttar.
Hatta Petra, tema sulane.
Politseimeister, ametlikult rüdes.
} Settusesed.

Kaks wahtmeistrid ehk soldatid.

Näitluse koht on kaupmehe tuba linnas, kus sees: Üks laud, mõni tool, üks woodi kus rüe ees, ja kaks uft sisse Käia ja üks akken näha.

M. Krumpmann.

6.

Eesti Kirjanduse Muuseum

I Waade.

1. Etendus:

(Kaupmehe poiss Karl on üksi toas ja kraamituba. Karl peab oskama nalja kalt nõnda kaua olla, kui järg= mised tuppa tulevad.)

2. Etendus:

(Kaupmees ja Peeter Nahk tulevad tuppa, Karl läheb käsu peale wälja.)

Kaupmees: (Karlale käskides:)
Karl, mine waata selle wõera mehe hobuse ja kraami järele õues!

Karl. (wälja astes:)
Jah!

(ära.)

Kaupmees: (pealmaisriided maha panes:)
Olge nõnda hea Peeter, istuge, seeni kui omad asjad ära seletame! Linad pand= sime meie küll aita, näib kudas meie hinnaga korda saame. Istuge! (näitab tooli peale.)

Nahk.

Tänan! (istub.) Maainimene palju ei kõlbagi Saksa lauda istuma!

Kaupmees: (naeruliselt.)

Maainimene ja Saks:! — hm! (annab ja panewad pabirosid põlema.) Mill kattkebsee waheteskk, et teie senna pühadusesse wõites waadata! — Maainimene üles tähelepanemise wõiärt sõna, — ei kõlba Saksa lauda! — se on küll üks küsimine! — Ega mina ometegi Saks ei ole?

Nahk.

Wõibolla! Saksa keelt teie räägite, Saksa riided kannate, Saksa wüs ja kombe juures; — mis siis weel teil puudub?

Kaupmees: (naeruliselt.)

Need riided pole ja mitte Saksa waid aritud rahwa riided, nõnda ka wüs ja kombe. Saksa-keel ükski on küll Saksstel; aga ma räägin ka muid keeli, nagu Eesti- ja Wene-keelt, — kes ma siis õigede olen?

9. Eesti Kultuuri Muuseum

Ah mõistan küll! Siis olete ikka selle rahva laps, kelle kännust teie olete wälja kasvanud. —

Aga palju (~~omakasu~~) oma rahwuse ära-salgajaid on ka ilmas! Ja Eestlaste seas on niisugusid weel suur kari. — Ka teie Bahdingi herra, ärge pandke pahaks; olete iks nende seast! —

Kaupmees: (nalja-wihaga.)
Kudas nõnda?

Nahk. (naljakalt.)
Waadake lühidelt: Enne oli teil Eesti lügnimi „Saat," — et teie nõndasamu-te Eestlane olete nagu minagi, on mi-nul kindmade teade, hea küll, — aga muutsite wiimate oma lügnime Saksa vaadal „Bahding'iks" — muidugi mitte teie, waid teie isa juba. — Miks sai just Saksaks teie nimi muu-dutud?

Kaupmees: (rõõmsade.)
No armas Peeter nõnda wennib meie jutt õige pikale! Aga et meie mõnigi aeg ükstõjega tuttawad oleme, siis wõime ka paar sõna puhudes. —
Wanast oli isi asi, kui Eestlased Saksste orjad olid, siis jätsid palju Eestlasi oma rahwa maha, ja said Saksle kodapoolikuks, kes ka hendid „Saksa mees" nimetasid, ja —

Sakse. (jutlu käest wõttes)
Ja wiel ajal „kadaka-saksukes" hüütakse.

Kaupmees: (tõendades:)
Jah! — Aga uus aeg on selle poolest juba kohalt tõine. — Et minu nimi isast Saksa radal muudetud saanud, senna ei wõi ma midagi parata. Minu kaugemba sugulastel maal on nüüdki weel wana Eesti nimi Paat; ja alam jagu rahwast nimitawad ka mind nüüdki lühidelt Paat.

Eesti Kirjanduse Muuseum

Ka wanast, orja ikke aeal, ei jõtnud
õige Eestlane oma rahwast mitte maha,
ennegi mõned niisugused, kes mõisate
peal walitsejad, nagu teie wana-isa
oli, ehk muido niisuguses teenistuses olid;
need olid ja on nüüdki wäga „jewäärlich,"
nendel Eesti nimi ei „jewalli," — nendel on
peas „aubid," — nende ümber lendawad
iseka „taubid," — emandid ja naesi
nel ei ole, waid „wrauad," — fest et nen-
del peas on lahti kruuwitud rauad. —
Aga wanast oli ka niisugused Eestirah-
wuse kangelasi, kes ka kõrgest ja jeh-
mest Saksa kaisust, kuhu juba isaisad
nad olid kaisutanud, oma rahwuse
juure tagasi käändsid, ja rahwale
nagu eeldad tähed pimeduses paistma
hakkasid, — nagu näituseks meie õnis-
sa Dr. Kreutzwaldt.

Kaupmees:

Ja, see on õigus küll! — Aga uuel ajal enamb keegi Sakste poole ei rüki!

Sahk. (naerulikult.)

Uus aeg on sellepoolest hennaft küll muutnud, aga kadaka-Sakste kari pole siiski mitte wäike! Sagedaste kuulus niisuguſid põlgdusega talupoegade peale förmega näidades ütlewad: „Ach der ist ein Este!" nagu ta isi tõine ei oleks! — Et aritud ja ka arimata Eestlasi — nagu Sakslasi ja iga rahwaft on, — seda wahet nendel ei ole; aritud Eestlased on nendel Saksad, ja arimadad Eestlased! —

Kaupmees:

Ah siis lõete mind ka niisuguste seekka?

Sahk

Ei, seda mitte! Teid tunneb rahwas ja ka mina juba mõni aasta, et teie aritud Eestlane olete, ja ka oma rahuse poole hoiate; aga enne tuli nõnda sagamute nalja peraft teie

nime muutmiseſt jutt, mille juures ju teie
iſi midagi teinud ei ole. ——
No rääägime kauba asjuſt ſea! ——

Kaupmees: (tastu raamatud otſides.)
Ja, ſe läbab muide jutudega kohalt meeleſt ära. (raamatuſt waadates:) 3 Kaalu ja 10. H. linu oli Teil!

Sahk.
Ja, kaupmehe herra, 3 kaalu 10 H.

Kaupmees: (arwates.)
Kaal maksab 55. rubla, kolme kaalu peale läbab 165. rublad; 10 H. eeſt läbab 1. rubla 37. kopikat, — jüsjaate ühte kokku 166 rublad ja 37. kopikad.

Sahk.
Kaupmehe herra, ehk wõite rohkem kaalu eeſt anda, kui 55 rublad?

Kaupmees. (töeliſelt.)
Armas Peeter Sahk, enamb anda pole mitte wõimalik! ma pole teiega kunagi kaubelnud, waid andſin kohe mis-

wõisin, ja teie pole Ka[illegible]eale selle üle kaebanud, et ma teid millaealki petnud oleks; sellega ei ja kaupmees kaugele.

Nahk.

See on õigus; sellepeaast saate teie Ka rahwa poolt usaldatud. — Jäägu kaup siis nõnda kui ütlide.

Kaupmees. (Otsib ja annab raha.)

No minu poolt liigud peale kauba. (Lähab ja toob toiest tuast üks pudel weini. Nahk loeb seeni raha üle ja paneb paika. Kaupmees tuleb pudeli weini ja kahe klaasiga, kaldab wälja. Nahk räägib seeni järgmast ütelust.)

Nahk.

Mina nendest jooma jagudest palju lugu ei pea, sest ta saadab ükskuld mõnelegi maeale, ja üleüldseld meie terwe isamaale palju paha. Wärin käib üle ihu selle õnnetuse peale mõteldes! — Silmi tuli mul wesi, kui korol üht joodikud kuulsin võõmu tujus hõiskawad:

Oh wiin! oh wiin! ja röövel wiin!
Sa inimeste furm ja piin!
Sa rikud mõnda aufad meeft.
Ja lafed lahti ametift! —

Teine mõndafama-fugudane keerutas jälle wastu:

Oh feda kõrged röömu
Kui minnu Jumal lõi,
Juft nagu taewa hõimu!
Ent kahju et ma jõi!

Aga kui ta wiimaft falmi laulis:

Kuis wiltu waat ma neiu!
Jät' maha haledalt!
Ma wõtfin klaafi peiju,
Ja maitfin mahedalt! —

pühkis mehekefilmi. — Eks ole küll fuur õnnetus! —

Kaupmees:

See on õige et ta palju paha fünnitab, kui ta inimefe peremeheks faab; aga mõnda kaugele ei tohi keegi hennaft wedada lasta;

on keegi (~~kaaskaft~~) kord juba nõnda kaugel,
siis nütku ehk naerku, ta peab oma pere=
mehe sõna kuulma. Aga wahete peal Klaasi
weiniga hennast kosutada, ei saada kedagi
nõnda kaugele; seda tahame ka siin teha.
(Klaasi kokku lüües.) Olge nõnda hea Nahk!

Nahk. (Klaasi käes hoites.)
Klaas weini ei saada kedagi nõnda kaugele;
aga kui kõik weini juure ja pealegi Klaasi
weini juure jäätksid!

Kaupmees. (Kokku lüües.)
No joome siis tulewa aastase hea lina saagi
õnne peale need Klaasid!

Nahk.
Teie suust suure Jumala kõrwu! (joowad.)

Kaupmees.
Teie ütlide eest et talupoeg ehk maainimene
Saksa lauda ei kõlba. Kui mina ka Saks,
se on Sakslane oleks, aga ka ikka kaup=
mees, siis kõlbame meie mõlemad ükstõise
lauda, sest põllumehe amet ilma kaupmehe

Museum

ametida oleks wäga lõnkamas, ehk sea ütelda surnud, — nõndasamute ka ümberpöörtult; — ehk olgu siis et kõik wabrikudesse wiiaks ja sealt tuaks, mis tarwis on; aga kus on se üleüldselt wõimalik! seal ongi kaupmehed need wahemehed.

Nahk.

Õiglased kaupmehed võilsegu! nad on inimestele magasinid ja raha laekad. Aga ülekohtused kadugu!

Nad on rahwa raha riisjad;
Waesemehewara püüdjad;
Nad on hundid karja hulgas;
Nagu sandid seina nurgas!

Kaupmees: (weini klaasi kallates:)
Armas Peeter Nahk, minul on wäga wõmteiega juttu ajada! Teil on kindmad ja õiglased mõtted! Olete enegi kihelkonna koolis käinud, aga mõõtmiseteel kaugemal kui kreiskooli kaswandikud. Se on

18. rõõmustaw! (klaasi kokku lües) Olge nõnda head!
(Joowad ja panewad jälle pabirossid põlema.)

Nahk

Teil linna inimestel enamaste on kihelkonna-kool oma tublidusega tundmata. Üks tubli kihelkonna-kool harib ja õpetab oma kaswandikusid elu peale heaste, wäga heaste. Ja jukib kaswandikule õiged pilgud igale poole elus. — Seda aitab kõik lühikese aea jees kohalt mõistmada lapse juures ära toimetada, et ema keeles saab õpetatud. Ka Wene ja Saksa keelt saab oma jagu õpitud.

Kaupmees: (Rõõmsade.)

Se kõik on wäga rõõmustaw kuulda! Nõnda saab meie terve Eesti rahwas haritud:
Kõik peawad külakoolidest ehk elementaar (oma)
koolist läbi astma; ükskõikult käiwad kihelkonna koolist kunni ülikoolini! Õnelik tulewik wodata!

Nahk.

Andku Jumal! —

Kaupmees: (Klaasid täis kallates:)
Joome need klaasid meie armsa Eesti rahwa
hea tuleweku õnneks! —
Elagu meie rahwas! (Löowad kokku)

Nahk. (Kokku lüües:)
Elagu,! Kasugu! ja kaswagu teaduses ja
tarkuses kõige hea poole! Hurraa! (Joowad.
Kaluske aega juttu wahe. — Peeter seisas üles ütelles:)
Jah tarwis kodu poole rutama hakata. (Jakub
käe Jumalaga jätmiseks:) Tänan teid teie lahke=
le eest! ja jääge nüüd Ju — (Kaupmees wõtab juttu
käest, ei anna katk.)

Kaupmees: (Kõõmsalt.)
Aega weel on! Olge nõnda head istuge
weel ja puhume juttu! (Nahk ei istu.)
Teate, kõige parem jääge täna õhtuks
linna, näete omete mõndagi Hardi-õhtu
nalja! Mis se paar wersta teil süit kodu
sõita on! Wõi naene ehk lapsed on kodu
ootawad! Istuge! (Nahk ei istu weel.)

Nahk. (järele mõtõldes:)
Täna on jah Mardi õhtu! — No eks ma
maal ka nõndasamute täna õhtu nalja ei näe!

Kaupmees:
Mis suurt nalja teie õige maal näete, aga linnas,
siin on mõndagi nalja näha! — Jääge seia,
mina wõtan kuhu iji lähan teid ühes, kuna
meie juba mõni aeg sõbrad oleme.

Nahk.
Ma wõiks ka jääda; see paar wersta pole
minul midagi ka peraft kodu sõita, aga kus
seisab minu hobune, härg mida ma ära müia
ei saanud ja kõik kraam seeni kindmalt?

Kaupmees:
Hobune, härg, wanker ja kõik teie kraam on
minu hoowis kohalt kindel! Minewal aastal
warastadi minul üks hobune ära, sest saadik
saab minu hoow kangede wahitud ja lukus
pedud. — Siis tõi üks setuke seia linu, arwan
et waft see warastas. Istuge!

Setukeste seas ei kuulu küll weel nõnda suuri wargaid olewad, et juba lionnast tulewad wargile; seda on wist omad Kiwi Küla sõbrad teinud.

Kaupmees.

Wõib olla! — Teie sobune ja kraam on minu juures nõnda kindel, et kui midagi kautsi peaks minema, mina teile wälja maksan.

Nahk. (Kõomsalt.)

Olgu siis! Näen ka ometegi linna nalja. Tänan teie lahkuse eest!

Kaupmees: (põletawad pabirossi.)

Teie ütlide enne, et maal ka täna õhtu nalja tehakse. Mis nalja seal nõnda näha on ka?

Nahk.

Suurt seal muidugi ei ole. Mõned seadiwad endid wõerise riidesse; laulawad Mardi õhtu laulu; tantsiwad; moni teeb ennast Karuks, tõine karudantsutajaks; nõndasamute lihtlabast nalja. —

Kaupmees.

No ikka enam kui ilma! (Kallabklaasid täis.)
Joome siis tänase õhtu nalja peale need klaasid!

Nahk. (Wastu pannes:)

Tänan! liiale läkab!

Kaupmees: (Kokku lüües.)

Need klaasid woime kartuseta tühjaks juua,
see pole midagi liig! (Joovad Peterpoole.) ——
— Aga minul tuli üks kena mõte:
Mis arwate, kui meie üks naljatüki kahekei=
si kokku mängime, õpime, ja naljatuseks
kuskilgi mängime?

Nahk. (Naerulikult.)

Ja, mis naljatüki meie õige mängime!
Kis on lühikese aea ja kahekeise wõimalik
õppida?

Kaupmees: (Naerulikult.)

No mis siis, kui meist üks ennast kaunis
tõine kartlantsulajaks teeb? Jlus nali
suurema nalja wahele!

Eesti Kirjanduse Muuseum

Nahk. (naerdes.)

See on wäga lihtlabane! — Ja kust karuks muuta kaks kasukad, karu nägu ja karu-tantsutajale nüüsugused riided saada?

Kaupmees.

Lihtlabane se nali on, aga suuremate nalja wahel wäga sünnis! — Kasukad ja karu nägu on kerged saada, nõndasamute karutantsutaja riided! — Mina teen enäst karuks, teie jälle karutantsutajaks. Ma murelen enesele nüüsugused kasukad ja karu näu warsti, ja teie saate nüüsugused „prostoi" Wene- ehk Settu töö-riideid Jüvani juurest süd linnast. Jüvank on teile jo küllalt tuttaw?

Nahk. (naerdes.)

Miks ma Jurwaniga tuttaw ei ole! Kas se jüs iseka on teie töe ehk nali?

Kaupmees (tõsiselt.)

Se on minu töe! mina olen wäga nalja sõber! Ja kes meid nüüsuguses riidis äräkitunneb kes meie oleme?

Nahk.

Mina olen ka wõiga nalja sõber, kus tarvis.— Meie wõiks see nalja tükki ka ära teha küll, selle juures pole ju palju õpimist.— Süsteeme aga aegsamalt et me ka enne kokku harju= tada wõiks. Ma lähan kohe Iwwani juurde ja otsin sealt omale riided. Enne tarvis hobune ja kõik paika seadida.

Kaupmees.

Nõnda jah! Küll ma hobuse ja kõik lasen ilusti paigale panna. (Läheb wõikabukse pealt.) Karl!

3. Etendus.

Endised ja Karl.

Kaupmees: (Karlale.)

Mine ütle hoovi wahile, et tema selle wõera hobuse kõigega mis seal on, hoovi aeab, lahti wõtab, hobuse ja (tema) härjale heinu ette paneb! Kõik olgu ilusti hoitud! Wärja seisku kindmade lukus, et midagi paha ei sünni!

Karl. (ära mines:)
Jah, ma jaan kõik tõiesti täitma. (ära.)

H. Etendus:

Kaupmees: Nahk.

Kaupmees: (Nahk'le, kes jeisab.)
Armas Peeter Nahk, linnast ruhkrige jüs aig=
jamalt tagasi! Ka haidan jeenikes natuke
puhkama.

Nahk. (ukse juurest.)
Seal ikka nattuke aega lähab. Aga ma tuln=
gi nendes karantsitaja riidis jeia, kui ma
riidid jaan. Ka waatan enne ka kudas
minu hobune ja kraam on. (Jahabmina käänab
ukse pealt tagasi:) Ah ja, ma palun wõtke
minu raha ka jeenikes oma kätte! mine tea,
woib ehk nalja pealt kautsi minna. (Annab
rahapunga, kaupmees waatab pungasse.) Seal on
just nõnda palju nagu enist andsid.

Kaupmees:
Se on hea, parem karta kui kahita. (Panep
raha ära juhwirse.) Peeter Nahk lähab wäljo.)

5. Etendus.

Kaupmees: (üksi ilmenes ja räägates:)

Nalja peab ka olema! — See Peeter Nahk on üks mõistlik mees, temaga pole minul häbi nalja heita; mõlemad ka poismehed. Enne hakkas mind õige kangede noomima prünime muutmise pärast. No Paat ikka on ka rumal nimi, aga isa pidi tad Eesti radal muutma, aga ta muutis Saksa radal Bahding. No olgu mis on. (Lõhab woodi juure, käänab tagasi:) Ah, enne pean Karlal kaks kasukad ja karu näu murelseda laskma! (Hõikab üle ükse:) Karl!

6. Etendus.

Kaupmees. Karl.

Karl. (Tuppa astes:)

Mis herra soovib?

Kaupmees:

Mina heidan nüüd natukene magama, aga sina muretse minule kohe kaks musta karwaga talu kasukad, waata kuft saad;

ja siin on raha, (annab.) ofta minule üks 27.
Karu nägu! Minule tuleb neid warstitar=
wis. (Teebnaeruliku nõu.) — Aga tahab keegi
seeni kui ma magan minuga kokku
saada, siis ära mind lase tulla ekſitama.
Aga tuleb keegi Setu ehk nõiugusis riides,
tad lase ~~[siise]~~ kohe seia tuppa. Pea kõik
ilusti meeles! —
Eesti Rahva Museum

Karl. (ära minnes.)
Jah, ma saan kõik täieste tõimetama!
(ära.)

7. Elendus:

Kaupmees. (Iŝkŝi eneseš.)
Tarwis siis ennast natuke tänase õhtu
palja peale wälja puhkada! —
(Läheb ära wooli eesriide taade.)

Eesrie langeb.

II. Waade.

1. Etendus:

(Kaufmees magab woodis: Karl ükski tuas kraamib ja räägib ijeneses:)

Karl. (Ijeneses:)

Herra magab õige jugawaste. — Kui ei tuleks nüüd keegi tad ekjitama! — Aga mis teeb tema nende kahe kasuka ja karunäuga? — (naljakalt.) Aa! täna on jah Kardi-õhtu, wist lähab kuhugi Kardi-naljale! — Mina lähaks ka! — Aga ei ta wist mind jüs ei luba kui ta ise ära lähab. — Kasukad ja karu nägu on minul juba walmiks muretjetud! — (Jääb kuulma. Eestuas kuuluks jetukesi kõwaste räägiwaid.)

2. Etendus:

(Eesjeisaw heal kuuluks ukse taga.)

Jahhor. (Kõwaste.)

Hatta Petra, kõbolä ja kuu kuäste kinni! A Odo, mu naane, ja jääi Praskoga

huu mano, züsta hapats kah tälle päähä, 30.
tano haard nii kaurka mõnõterä! Kaegõ
tie ilofahe perrä! liina paik, mine tüja
ette! Ta Katta Petra, ja tulõ lähembähe!
tuo ruoske kah ütteh! tiä oll iks innege
wa wastasugõlõja jellãi. Lõig oo jo mull
wüü all!

Karl. (Tuas isieneses:)
No noh, jeal kuuluks Setusid õues elaja-
tega olewad! töötwad wist mõnd päüä.
Nad on eksinud, meie herra jo elajaid
ei ostа! —

Jakkor: (Eestwas üht tüdrukud nähes:)
Tjere, tjere hüä mamsel!

Tüdruk. (itsetsa ukse taga.)
Jumaline! Setu welä!

Jakkor. (Tüdrukule.)
Kas Paat kotoh oo, hüä mamsel?
(Karl tuas seda imetelel.)

Tüdruk. (rahaselt.)
Kuss! kudas ja nõnda rumalaste ütled!
herra jünsamas kõrwal tuas magab!

Jahhor. (Tõsiselt, eestvaas.)
Kiä sa tah jüttet hüä mamsel, ma
pahastõ kõnõli waih?

Jüdruk.
Kuidugi pahaste kõnelet, nimitad meie
herrad Paat.

Jahhor. (Tõsiselt.)
No kas täll sõs jinäimb Paat nimi olõõi,
hüä mamsel?

Jüdruk.
Meie herra nimi on kohalt tõisiti, ja
sinu fuguised peawad tad herraks nimitama.

Jahhor: (Imestades, iseka eestvaas.)
Hõõh! teele oo tiä sõs wai juurge herr?
(Karl teeb tuas pahase näu.)

Hatta Petra. (Wahele räägeides.)
Hüä mamsel, sa kae ette, sie oo (tiä) Paadi
peremies!

Hahhor. (Petrad tõreldes.)
Hatta Petra sa olõ waik! Ka' sa' siä suu!

Karl. (Tuas:)

Kas nad ei ärata herrad üles oma lär=
miga! (Jääb kuulama.)

Jahhor: (Petra Peesluas.)

Hüä mamsel, kas süst mindäiske sisse waih?

Tüdruk.

Kas sinul pea otsas, sina tohid nüüd
minna herrad üles äratama! Kasige wälja
ja votage seal kunni herra üles töusel, kui
teil midagi temaga asja on. Ningerutte!

Jahhor: (Pahaselt, eestuas.)

Aitka pratt! wai sa wällägi aeat! olõõi
tuw nii õi! Sa mamsel tigaõi tühjägi=
[sittagi] õi! Tõõsõ raha päale wõi tiä teele
pallõge hea olla!

Hatta Petra (wahele.)

Ikae mamsel, sie ootiä —

Jahhor. (Särku Petrale.)

Petra sa piä sui, mõistat! (Karl tuas
naeral.)

Petra. (Tõsiselt Jahorile.)

Tõõõtiskõlanõ, sa kannahta weli nala
sõnnage õi!

Jahhor: (Petrale.)
Ka ja saat midä, ku minno wiel mutt'at.!

Tüdruk. (Tõsiselt.)
No minge ära wälja ja wotke kunni homa üles-tõusel.! —

Jahhor: (Pahaselt.)
Hüä mamsel ja ära tiendelgu kindäle midä õi.!

Petra. (Wahele.)
Jahhor! Jahhor! nah, ruuske oo jün.!
tõmba tälle jüts walgahus.

Jahhor. (Pahaselt.)
Tuu tiä ijä.!

Petra.
Seh ruuske.!

Tüdruk. (Kiiendades.)
Ei appi, appi.!

Karl. (Tuas.)
No seal läbab asi õige hukka.! (Lahkab aeste jooksla, jääb weel kuulama.)

Jahkor. (Tõsiselt, tüdrukulle.)

Tõõ tiskõlanõ, miä jaa rõõgit taah mamsel? lüü'üi mä sullõ õi! (Petrale) Ka sulle Petra oo woea anda, kas jaa piõt suud! (Lööb 2. korda pitsaga.)

Eesti Rahva Muuseum

Petra. (Kaledalt, nutles.)

Ai, ai, ai, ai, jolõt no kulh jinemiese nännü jolõ no wüil säärääst nännü üi, ui, ui, ui, ui, ui! Ka tõõsõs aastas jinamb jää ka õi sullõ sulasõs õi! ui, ui, ui, ui,! —

Jahhar. (Tõsiselt Petrale.)

Nüüd ui, ui! sõs piä~~k~~ sun ku piremies kõnõlõs!

Karl. (Tuas tõsiselt.)

Ära ajawa herra üles oma lärmiga! — Herra käskis küll üht Setu riidis) sise laskee! Ka waatan! (Teeb ukse lahti ja küsib:) Kis lärmite siin teete? Kis te olete?

3. Elendus.

Karl Jahhor.

Jahhor: (Tuleb ukse peale ei tad näiks.)
Tjere, tjere jeſäand! Kas ſä jeſi jolõtke
Paat wai olõõi, häh?

Karl. (Pahaſelt.)
Kuule mees; mitte nõnda rumalaſte räägi;

Jahhor. (Tõſiſelt.)
Ää no mä rõõgiis! näet (näitab Petrapoäle
Keda näha ei ole.) talle, Hatta Petrale,
wali paar wälgahuſt, jet minno mutt', ne
nakas-rüükmä! Tiä rüük' külh' wäega
rumalahe! — A — mä küſſe ſu käeſt, kas
ſä jeſi jolõtke Paat wai jolõõi?

Karl. (Tõſiſelt.)
Kuule, ära räägi nõnda!

Jahhor. (Tõeliſelt.)
Tõõ tiſkõlanõ, ſõs tuo kah rüükmine oo!
Jano mä ✝ küſi ſõs kõgõne tarſa
(ütleb kõrwa ſiſſe, aga nõnda et healt ikka
kuulub.) Kas-ſä jolõtke Paat?

Karl. (Narder.)

Noteie olete õige tembutegiad! ehk wast oletekiisse, kedas herra seia vodab?

Jahhor. (Rõõmsade.)

Wõeeh! Kea mud sõs! Wai mut jo külh! hõõh! Wets täll kah iks hino oo umma piremiest nätta! Wai sõs sa jesi olõõi Saat! Koh tiõ sõs oo?

Eesti Rahwa Museum

Karl. (Tasalikult.)

Kui Teie see olete, siis tulge tuppa! (tulewad tuppa.) Herra magab weel siin; (näitab woodi peale.) olge tasa, laske temal weel magada! Istuge! (näitab tooli peale.)

Jahhor. (Ei istu, waatab tuasümba.) Kas sie oo tia ema maea waih?

Karl. (Narder.)

Jah see on herra oma maea! Minul on õues talitust, pean wälja minema. Istuge ja wiitke seeni aega kunni herra ülest tuleb. (Lähab ära.)

4. Etendus:

Jahkor. (Ükski, kõnnib tuas ja imestellek, lõigo ja pütsa vöö ala sidudes.)

Ai, ai, ai, ai,! Wai sie saa weitso aeogatäl jo säärse maea! wõe, wõe, wõe, wõe! Ku tiä no nüüd kolmahawwa päälle mõllõs, ku mu mann laadah kunage ku härg põhu päält pidi maketsama! miä sõs ja miä nüüd oo! hm-m-m-m-m! li imehk külh miä är jei näe wiel inne surma! —

Petra. (Nutusselt ja pead süütes ükskõe.)

Jahkor! Kas mä kah sõsse lää?

Jahkor. (Pahaselt.)

Ja olõ tiä usjõh! Kae perrä kas Odo pand huulõ hapatse päähä! Olõ sa kah säält mann! —

Petra. (Ükskõe ümber waadates:)

Koh Saat oo?

Jahkor. (Pahaselt.)

Saat wüel maka! mine no sa är wällä! (Petra lähab ära Jahkor ütlemes:) — Ka miä jaah kooltamine jei tie! ai, ai, ai, ai,! ma jõwwaõ

nii palio imehtellaße õi! — Selle jüts-Lihw-
landih jüts-Kõrd jüttel jet Koltamine tige
mihes! Kas mä no tuod wõõse usko jet Koolta-
mine jelajäst kah jinemise tege! mä nõnu
nüüdke paar õhwa-wai pusokõise üteh tuuwa,
no usu ummot õs! — Jtse oo hää ku usut kah
tõistkõrdke! — Aa no wai oles toonu kah mõnõ
õhwa-wai pusokõsõ üteh, a naane Odo! mine
no talta nastega midage mõistliko asjo!
Nii' ku' minewägi aastagi, ku ma Paadi
Kuole panni, lärmitz hirmsahe ku hätä,
jet mä raha är jõi; Kull ta nüüd nage! —

5. Etendus.

Jahhor Karl.

Karl. (tuppa astes midagi wõlma.)

No mis-te rääkite seal siis üksi?

Jahhor. (Jõisilt.)

Jõõ tikõlanõ, jäll' mä rõõgi! Sa kauaht a
no weli hüre-hellüge õi! — Aa imehtelle
innege nüüsaa! (Karl lähab noerdes ära wälja.)

6. Etendus.

Jahhor. (Ukki isiennefes.)

Tiä oo weli fõs nii är hellätet (waatab woodi peale) jet tijäke jinämb õi! Tiä tijät jo herr! — Na tõsõ tijä no tühjagi õi Kelle raha päälle tiä herr oo! Wai felet ka waft näälle är, Kost ta mies fõs tüfe, jet tiä minno fijä uut! — Nu mann faa tiä joht jinämb fääre herr olla õi! a wett harinus jäll är ne! Küll oo tõõne hüäge rasfõ unõga! — A wetta puhkas wällä umma waiwa; Ka' kas ta no weedo Klutte oo faanu Kuolmeistrede käest! — Karah käwweh Kullõ tiä no joht sukuge fõnna õs. — Tijä no weli õi Kus Kuolmeistre tiaga läbi kah faiwa. A wett malk tegi kõik hüäs. —

Ta no jüts asi oo halwastõ, jet mä tiä är Kasi lõõgata! Ka' ku' nüüd taht naist wõtta wott fõs piirak! A eä no mä tiijäs jet tiast fääre fai! Hüä no weli jet lihonik är juhat Kohtiä jelle, mudo mine tijä juu=rõh liinah. — Lihonik Kah jäh wäega

Sõna pidajä! nigu jütel, jet tulõ õkwa aasta perärt perrä, sõs oo Paat jo är' koltõt, är' jätke päiwägi üle aasta õi, mudo lätt är' amõtehe ega koltõdu amõteda kärsiõi, nii oll kah! a mä tulli wiel kats nädälet pääle aastõa, ne tõsõ kõsõl jo maea ne kõik elämine hindäst xx oo jo kaupmies, sie sõa weitõ aoga! Kuis ta kuol tuod kõik tegi waih! (Kapputab imestades pead.)

J. Etendus.

Odo. (Pooleliselt läwe pääl.)

Jahhor! (See ei kuule.) Jahhor!

Hahhor. (Henda ümber kääntes.)

Kis sääl oo, naane waenõ! Kea waest jo kuud kabi?

Odo.

Är no! — Mä tulli sulkäest rahha küsümä, mõ lää osta niikawwa sinekübe! näet meil lõpe är!

Jahhor.

Tuo õigõ külh! Talta nosõ niikawwa wälimäitse asjo! Nah, mä anna kõ pungaga

43. Ju kätte! (Wüb ukse peale) Seh! (Annab.)
Odo. (Ümber waatades.)
Kas Paat jo ülewäh oo?
Jahhor. (Ukse juurest ära tulles)
Makka wiel!
Odo (Pahaselt.)
Ja aea tiä üles! Kui kauwa mie nüüda aigo wiidä! — Kae perrä, agu oo winne kolseh!
(Paneb ukse kinni lähabära.)

8. Etendus.

Jahhor. (Üksi eneses.)
Winne-koolseh no oo! las täll puhata pääle! — A määre tiä nüüd oo kah! tijä no õi kas kaw kah maha aet oo, wai oo jäära sa karwaenõ ku olge! — Mä unnimõt koeteelä!
(Tõmbab riide woodi eest, waatab ja hakab kõwa healega naerma.) Hah, hah, hah, hah! Karw kõik maaha aet! sarwe kah ei ole jenäm! hah, hah, hah, hah, (Käib tuas ümber ja naerab. Mis peale kaupmees üles wirgub ja uniselt woodist wõlja waatab.)

Ka kedä kaud walu päiwä! hah, hah, hah, hah! (Waatab woodisseole, nüüd et Kaupmees ilewal, lähab pakub rõõmsate talle Kätt:) Tjere Taat! tjere ummot! Oi jesäkene! (Kaupmees naeral annab kätt ja õerub tõisega unisest silmi.) Kas tunnõt wiel är Kah minno?

Kaupmees. (Jad Nahk arwates.) Mikes eitunne! Saide õige aegsade tagasi?

Jahhor. (Imestades, kätt kinnihoides.) Wai sie wiel aitsahe!

J. Elenius.

Eesti Rahva Muuseum

Kaupmees. Jahhor.

Kaupmees (woodist waljatulles.) Teie olete ennast täieste mundrise seadnud! aga mikes tarwis lõia ja püüsa ühes olete wõtnud, neid pole jo meile tarwis?

Jahhor. (Tõsiselt.) Na jaiwa kulk ajanda iiteh wõõtus! noi mõtle jet Jumal määre sa jolõtke

Kaupmees. (Tuas seades, rõõmsalt.) Hina pole ja weel riides; nüüd olen nagu ennegi!

Jahhor. (Tõsiselt.)
Mia jä paddlõt weel riides är mineket! Mis jä no! Nüüd=ja õkwa!

Kaupmees: (Naerdes:)
Teie hajutade ennast õige tubliste jõna ja teuga tänase õhtu peale! See on hea!
Kas Juwan isi kodus olï?

Jahhor: (Kõtteldes
Ah Hjä Juwan, tuo jäi kodu külh!
Miä meil tuoga tegemist.

Kaupmees: (Rõomsade)
Temaga pole meil muidugi midagi tegemist.—
Aga kudas teie nüüd nõnda rõõmus olete, oletegi tad enesele heastegi oftnud! enne teie nõnda rõõmus ei olnud!

Jahhor: (Imestades:)
Jinne olli kah iks mõni kõrd rõõmsa!
A jäärest imeasja näteh, miä nüüd oo, jõwwa õi nii pallo imehtellä ega rõõmustõlla,

Kaupmees: (Jahhori nõuawõtadest.) 46.
Kuſt niiſugused abemed olete oſtnud, nad on nagu koodud?

Eesti Kirjanduse Muuseum

Jahhor. (Tõſiſelt.)
Kas ſull ſõs meeleh olõõi, jet mull jo ſõs habõna olliwa, ku ſã wiel puſakõnõ [tarwo.] olli!

Kaupmees: (Jahhorile õla peale kõputades:)
Tükk ſaab ilus! — Ma panen ennaſt ka rüdesſe! (Lähab läwe poole.)

Jahhor: (Tõſiſelt.)
Riedes mineke jutte jãtã maaha! Rühe no rutõmba, jet minemã ſaapnõ-ſõ, Odõl Praskoga naks ka jo Külm usſõh!

Kaupmees: (Ukſe pealt hõigates:)
Karl!

10. Elendus.
Endiſed. Karl.

Karl, (Siſe tulles:)
Mis herra ſoowib?

Kaupmees: (Karlale.)
Kas olete kõik murelſenud, mis ma ennaſt käſkſin?

Karl. (Kaupmehele, Jahkor kõnnib.)
Jah, kõik on jüm. (näitab tõise ukse peale.) walmis panna.
Kaupmees: (Karlalõ.)
Hea küll, nüüd wõid minna! Kui minul wajt tarwis tuleb, küll ma jõõs kutsun.! (Karl ära.)

11. Etendus.

Kaupmees. Jahkor.

Kaupmees: (Jahkorile.)
Istuge Peeter jüm jeeni! Ma lähan jäen ennast ka mundrisse! muido jääme hilgaks minema! (Lähab ära. Käänab tagasi; panek mõne pabirossi likudega laua poale:) Suidsutage aga wüteks mõni pabiross. (Lähab minema, weel ütleb.) Ma tulengi omas mundris teie sisse! (ära.)
Jahkor: (Järele hüüdes:)
Tulõ no jinnembä! —

12. Etendus:

Jahkor. (Iseeneses:)
Ka kuis sõnaline tõõne weli oo! Kunage ku koolist, tied iks är, midä waea todoo waea Tunnõõs minno wiel är, nimit minno Petras!

Noh Petra tedä alate karakhois, oo kahwast jinämb mielde jäänü! — Paas Kõrda õigõ pallõl ärminek riedes jättja, a kostuw ei no õigõ lätt, sõõda jäll' hulk maad sjä tagasi! — Wett täll Ka no ikes hallõ sõõntsest elost ärminnä! — (Seisab üles kõndides.) Ai, ai, ai, ai jah! miä kõik wiel nättla õi sa, jet jelätjast saasõ jinemine! — Tiä näet jo herr! — Mä piä tedä ikes nüüd umas lotsõs pidämä"!

Eesti Rahwa Museum

48.

13. Etendus.

Jahhor. Petra. Odo.

Petra. (Üle ukse sisse waadates.)

Jahhor! (See imestamisega ei kuule.) Jahh —

Odo. (Pöörab sisse tõugates, ifi järele.)

Ja mine tiä sisse! Kui kawwa mie külmetä usõh!

Petra. (Odo poole käänudes.)

Sä toukat nüüd wai nõnolõ maaha!

(Jääb pelglikult seisma.)

Odo. (Jahhori juure julgedasti.)

Ja miä sa tiet taah nii kawwa ummõt kah? hämmär jo usõh!

Jahkor: (Meelitades.)
Wetta aig no ikes hüä mies minemä oo! —
Odamõ no wiel weedo aigo!

Odo. (Woodi pääle waadates:)
Kas Paat ikes wiel jängük oo?

Jahkor:
Olõõi jinämb! läts jo hindä rõiwehe jäädmöi!

Odo. (Imestades:)
Kui ma kah näesse määrdane kovltõt härg
ummõt oo kah! (Petra kuulab suugi lahti.)

Jahkor: (Naesele:)
Sä tunnõõi tedä ör, hot miä taht! täll
olõõi hõrä haisagi jinämb serrä jäänü!
Tia oo jääre herr hott lasõsholla!

Odo. (Imestades:)
Eä tiä ummõt katto jala pääl käü-õi?

Petra. (Nende seljo tagant wahele,)
Katto jala pääl no kääse! Eä no ihho
määrnegi kuol ümbre muuta saõi! Oo
innege ör opõt tempa tegemä, nigu

mõni pini waikahõr! Mudo oo iks jääre=50.
ja hääg nigu jinnege!
Eesti Rahva Museum
Jahhor. (Petrale wihaga.)
Sä aead iks umma jorro! Jesijõlõ tedä nän=
nüke õi, ja tijät är määrne tiöi oo! — Ka mä
jütle jo, jet tiä oo jäär hirr, hol jasõlla!
Sä wõttat alate tiä ieh kübärä maaha!
Petra. (Imelikult naerdes.)
Härä ieh wõta ma kübärä maaha! tuw no
weeli õigõ nali! Minewä aasta ropse tõist
karah wiel roosaga, nüüd —
Odo. (Järsku wahele.)
Sä Hatta Petra ütelgu nüüda õi! Kost jä
wõit tüüdä, midäs Kuol Kõik är jei tie, eä no
mie sjuul kuole olõõi!
Petra. (Odole käega heites: Jahhor jahaneb)
Tõõ tikõlane! eä no tiä ihho ümbre luuõi!
Kä kah iks mõni kõrd koollõluise näänü
olõ, tuosaa iho nigu mullge, mutko pää
oo küll ilosahe pistõ! — Nüüd lege kuol
targõmbas innege!

Jahhor. (Pahaselt.)
Targõmbas innege jaah! Mulkõ weedokõsõ aigo, küll sõs näet, kas mas mull 60. rublet kooltamise päälepanda woi massa õs! — Targõmbas! —

Odo (Heidtites.)
Wõeh jesäkene, mä jätli Prasko hua manno ütsindä! Wäst nakes täll külm!

Jahhor. (Tõiselt.)
Las täll olla päälpäal! noorõl latsõl nakes külm, udoooh! (Käega heites.) Kas tüde esi mõista tarrõ tulla õi, ku külm nakes.! (Istub laua juure paberossi suitsutama. ↗ Petrale) Ah sõs sa Petra õtes usu õi jet mull Paat saartses herrãs kooltõt?

Petra. (Naeruliskult.)
Mä joht usu õi, inne ku näe!

14. Etendus.

Tõised. Prasko (üle ukse waadates.)
Ade! (ei kuulõ) Tädä! (ei kuule) Ade, tädä,

Odo. (Umberwaadates) kõlõised) 52.

Kis sääl oo tüdokõnõ! (Wastaminnes.)

Jahhor: (Praskopeale waadates.)

Ku külm oo, sõs tulõ tarrõ! (Seetuleb.)

(Jahhoredasi Praskolõ:) Kas huu sais hüöste?

ja kas hapatseh oo wiel terri?

Prasko:

Huu sais õks hüaste külk, ne hapatseh

oo kah wiil terri!

Odo. (Praskole; nende mõlemate

nägu on tõise ukse poole pöörtud, Jahhoril Petraga

jälle selg, ajawad wastastiku juttu.) Ka tüdekene,

Saadoft oosäärne jesänd saanu ku; ütles

Jahhor:

Prasko. (Köömsade.)

Koh Saat oo nüüd?

Jahhor: (Praskole.)

Tiä lätš hindä rõiwõhe panma!

(Kõigiolele.) Paar kõrd pallõl tõõne rieges

minek jätlä, mä anna õs pérä! —

Minno nimet tõõne Petras! —

Petra. (Rõõmsahe.)
Wëlla minno õkes jinämb tund ku sinno,
wet mie tiäga jinämbäste üteh —

15. Etendus.

Endised. Karu. (Karu wiisil samudes.)
Prasko. (Ükši eesmalt koru nähes.)
Kae ummõht keä sõäl oo! (Ise ehmatab.)
Tahhor: Petra. Odo. (Neil oli selg
karu poole, käänawad hennast ümber, näewad,
hakkawad hirmuga karud hagema ja kättega
pilluma:) Tõõhuhah! tõhuhah! tõhhõ kuri
jellãi seh! Kost sä noumõht siijä sait!
tõhuhah! tõõõhuhah!
Petra. (Sasa tõugates:)
Tont wõtko kah sinno kõ uma härä olsmi=
sega! (Hagewad.) tõõõhuhah! (ete.) (Karu samut
ikka aigapidi nenole poole.)
Tahhor. Petra. Odo ja Prasko (hirmuga)
Ai! ai! appe! appe! Kõik kuulja ja nägija!
tõõõhuhah! tõhhõ kuri jellãi heh!
(Odo Praskoga pagewad uksest wälja, Petra

tahab ka ukse[illegible] wälja jooksta Odo järele, püstab pea ukse[illegible] ligi, Odo tõmmas järsku ukse kinni, Petra jäige abet pidi ukse wahele. Jahhor jookseb woodi ala; Petra rabeleb abet ukse wahelt ära riskudes; püüab kakspäine Karud waadata. Karu löseb püsti.)

Karu. (Püsti kõrsi kõheku lüües:)

Hah, hah, hah, hah!

Eesti Rahva Muuseum

Petra. (Karud püstinähes.)

Ai, ai, ai, ai! jo kaks hindä pistõ, nuud pand minno nahka! (Rabeleb hirmuga nõnda kaua, kunni lõuaotsa abeme kõige nahaga ära kaotub ja ukse wahele jäätab. Habe peab nõnda pantud olema, et lõuaotsa abe üksi ukse wahele jääb, muido abe jääb kõik nõu kulge. Lõuaots jäägu punane nagu werine järele. Petra jookseb hirmuga woodi ala; aga ehmatab, et jääl jäälle keegi ees, tänitab tagasi käändes.)

Petra. (Woodi alt tagasi kääntes:)

Tõhoh! jüts kuriwaim jün kah ieh!

Jahhor. (Jaga Petrad meelitades.)

Petra, mä olõ, olo waike! Kaku kahju kuri meid rõbahtas, pand meid mõlõmbet nahka. (Petra hoiab oma lõuga kinni. —

Karu ei peaabet ukse wahel, ei ka neid woodi all tähele panema.)

Karu. (Kasfa rohkem lües naerdes.)
Oh seda nalja! hah, hah, hah, hah! —
(Tahhor ja Petra kui kuulewad et Karu räägib, ajawad pead woodi alt wälja ja wahiwad suure imestusega. Nääd karu näeb neid.) Waat nõnda nõnda peame mängima, kui kuhigi lähäme! hah, hah, hah! see teeb nalja! hah, hah, hah!

Tahhor: (Selgikult woodi alt.)
Keä sä jolõt tah?

Petra. (Selgikult, woodi alt wahtides)
Ta oo jüts soendsär-tett!

Karu. (Naerdes.)
Ah ikka weel tahate nalja edasi ajada! hah, hah, hah! Kui meie nõndagi palju ära jõuame mängida hah, hah, hah! siis on nalja küll! hah, hah, hah!

Petra. (Woodi alt nutuselt longa hoides)
Jellää wai wana kurt, miä sä taah jolõt, ta mõni nali! Koh mu halõna!

Karu. (Naerdes nende poole astes.) 56.

Tulge ära wälja woodi all!

Jahhor ja Petra. (hagedes ja ärritspeilludes)
Tõõhuhah! tõõhuhah! tõhhõ kuri jelläiseh!
(Karu kääänab naeruga hennast nende poolt ära,
mille pääle need ka hagemise maha jättawad;
Karu tõmbab henesel karu näu (larwi) eest ära
ja naerabüteldes:) See nali kõlbab! (kääänab
hennast nende poole.)

Kaupmees. (ikka naerdes.)
Tulge ära wälja, nüüd on õpist küll! pea
on tarwis minema mina!

Jahhor: (Jaad terawaste wahtides)
Paat! ja jalõt waih?

Petra (Jahhorid tõukates.)
Ta full Paat jaah! ta jo jõits soend!

Kaupmees. (Naerdes.)
Peeter Nahk, tulge wälja!

Jahhor (Petrad tõugates:)
Kullõh Petra, sinno luppa nahka panda!

Petra. (nutusell.)
Oi jesäkene! jolõt no nüüd hällä saanu!
Jahhor ärä sä lasko minno är sünnä õi,
anda minno nüüd, mä jää sullõ eloiäs
sulasõs!

Jahhor. (Pelglikult.)
Agu pand niida meid mõlõmbõt nahka!

Petra. (Pelglikult.)
Sõnna õi mõlõmbet joht; täll olõõi jo
niisuurt kõttogi õi!

Kaupmes. (seeni kõnibja nurd,
lähab jälle woodi poole, hõikab:) Peeter
Nahk tulge ära wälja!

Petra. (Wastu.)
Jõhhõ kui jellää seh! mä lasõ sull no
hindä nahka panda! Jahhor!
wõttamõ wõõdse kättel. (wõttawad nuad lahti
wõetult kättel.) (Karolõ.) Tulõ nüüd wiel
lähembäke! (nugasid näitades.)

Odo. (hõikabukse sagant.)
Jahhor; mihekene, kas jelät wiel? Kahru
käpp oo küll sün usso waihõl, Kaewa
otjake oma sün puol wäläk! Oi mu mi=
hekene!

Eesti Rahva Muuseum

Petra. (nutuselt waatu.)
Kahru käpp jaah! mu habõna olõõi!
äbärik!

Jahhor: (kurblikult Odole.)
Jelä iks küll wiel naane waenõ! olõõi tuo
tuust jäät usso waihõl Kahru käpp õi,
nüü üma Hatta Petra habõna.!

Kaupmees: (tõelikult.)
No tulge nüüd ära wälja, jällame selle
ilule sün järele!

Jahhor: (terawaste waatelles:)
Paat jä jesi jolõtke! wõeh jesäkene! (woodi
alt wälja tulles:) Keä sinno ümmõl sie ja
aeoga soendes ar ka tegi!! (Petra jääb weel
woodi ala.)

Kaupmees: (wastuastes, Jahhor põgenebweelkartkuld)
Säeme hennaft joonde jä hakkame ära
minema!

Jahhor: (kurelikult.)
Minemä küll, a kuis jä ummöl meid
nüüd ärr ka heät'tet!

Petra. (woodialt.)
Waida ooge Saat kelle ieh mä kübärä
maaha piä wõtma! Jellai iks jellai midäge
muud! Nüüd oo tõõne joendes ka wiel ärtett,
wott nüüd saa tiäft inamb pürak.

Jahhor: (pahaeft Petrale.)
Sä könõlgu nüüd oi, jä nääs määre
jeländ tiä jinne oll!

Kaupmees: (Petrale.)
Noh tulge teie ka ära wälja! naljalon ka
oma piir.

Petra. (Woodialt Kaupmeheb.)
Agu jä iks minno nahka panõl?

Jahhor: (Petrale.)
No tulõ tiä ärr jäält! näet tiä tiei
midage jinämb (Peab tuleb, Noad pandakse ära)

Kaupmees: (kes seeni tuba piditõndis) O.
Teeme siin naljale otsa, hiljakes jääme!

Petra. (nuttufelt) Eesti Rahva Museum
Sie mõni nali! Näet (näitablõuga.) kõik
habõna maah! matahi pia niisst ~~[illegible]~~
naata wõtma, a määne tütrek nüüd jinämb
tulõ 2. müllõ 1.!

Kaupmees: (tõelikult jahorilt küsides.)
Kust ta see on saanud? Ehk peab-ta naljа?
(Petra nägu waadates:)

Jahkor: (Kaupmehele.)
Olõõ-ta nali inämb! inne-ku sinno pagõsõ,
taht läwest wällä minnä. Odo tõnmas
usso rutto kinni, ne jõuge tiä habõnet piti
usso waihõlõ ja kakas maaha! Ja no
wõega halwastõ külh!

Kaupmees: (murelikult.)
Kudas siis nõnda ette waatamadalt
naljа peate! Aga jätke nüüdoma
jetlu Keele-mure maha, et ilusle oma
asja läbirääki saame! —

Odo. (pead sisse aeades, habe sadab ukse wahelt maha.) Jahhor! mis sääl oo nüüd?

Jahhor. (Odole.)
Tulõ sisse, sie oo Paat jesi! (Odo tuleb.)

16. Etendus.

Petra. (Odo poole astes, wõtab habe maast.)
Äbarik! mia sa teit mullõ! Kaeh! (nüstab lõuga.) Nah, wõtta sõs tiä hindäle! (püstab habeme Odole lõua otsa, mis senna ka kinni jääb; Odo ei pane habeme pandmist tähelegi, waid arwab et Petra teda lõuast kakub, ja wahib isi Petra lõuga.)

Odo. (Petrale köe peale lüües.)
Enno mä tuo mann siinolõine olõõi, et sa mino lõuwast kakkut! (lähäb kaupmehe juurde kätt pakkudes.) Tjere Paat! tjere ummõht! Wai sa jolotke mie Paat! (waatab teda) Kogonõ tõõsõ karwalises tõõne lännü! (Kaebab käega) Oige pehme willagatõõne!

Petra. (Odole wahele.)
Parkmisega no lää õi pehmes!

Ädde! miä sääl oo nüüd? Kas mä kah sisse lää?

Eesti Kuhva Museum

Odo. (Ümber waades.)

Tulõ sisse tüdekene! sie oo Paat jeesi!

17. Elendus:

Tõised. Prasko.

Prasku. (Sisse astudes.)

Wai ta oge Paat! (Waatab taad.) Pallo wähõmbäs tõõne jäänü! (Käsi peakudes.) Tjere Paat! Ka tunnõt är ka wiel minno?

Kaupmees. (Naerdes.)

See on ijiki Hardi õhtu! (Pöörab Prasku nägu) Kas olete täna õhtuks oma näu muutnud, ehk, (Smeštades.) Loomulikt nägu! (Waatab taad.) Ilus!

Prasku. (Naeratades.)

Wetta aastaig jo ku peräkõrd jüts tõist näime!

Odo. (Wahele räägides.)

Wetta aastajaga noorõ latsõ õigõ hüäs-tegi paisõsõ!

Kaupmees: (Odo habet nähes:)
Olgu küll et täna Mardi õhtu on ja teie ka
ennast nõnda riidisse olete pandnud, aga
abe naisterahwal ikka ei kõlba! (Räägib formõ-
ga Odo abepeale.)

Prasko. (Odo abet nähes.)
Wõeehäde! äde! Koft ja ummõt na jait!

Odo: (Käega abet tundes.)
Jõõ tikõlanõ jeh, ta no kogone nurãto külk,
(Wõtab ära, heidab Petralõ nãod:) Wett ja jinne
lusset! (Waatab jälle Paati.)

Petra: (abet üles wõtses, Sarku panes:)
Jeja̋kene, nüüd olõ nãid jinãmb kellege
woea õi! —

Kaupmees: (Jahhorile.)
Teie lubajide kohalt üksi tulla, aga nüüd
tullite omele mitme keste!

Jahhor: (Jõelikult.)
Odo anna õs perrã, jet mã wajt' tulõ
jäll juuma, wõll tõise kah, ne tulliwa
üttelt! (Kaupmeest weidi tõugates:) A tie ja
kah ãr nalalõ ots, lääme minemã!

nällä jet sõi soendes ikes är-tell jolõõi, nigu mie mõtle! —

Eesti Rahva Muuseum

Odo ja Prastk. (Soendates.)

Oi jesõsteene, läämekülh minemä, hämar jo wäläh!

Kaupmees. (Sõsiselt.)

Peeter Nahk jääge teie üksi seia, tõised mingu ära! Mina nii hulgaga kuhugi ei läha!

Petra. (Nuga taskust lahti wõttes.)

Tulõ nahka panna! Wai mä jää täälle üksinda siija süüwä! Oi äbäriko-seh! Soend iks soend!

Jahhor (Sõsiselt Kaupmehele.)

Ai-ka pratt! wai mie mingu är wällagi! Meid oo siin pallo! aaa, tak, tak, tak! nüüd ja mä wiel arwo jet sõ taha õi tulla ke õi! Küll mie tuoga toimõ saamõ! Sullõ olõs wiel jinämb widõjet woea! (Kaupmees könnib ja naerab.)

Ödö. (Jahhorid jala lõugates.)
Kõnõlõ Jahhor! kõnõlõ miheste! Näet tiä
taha õi tullake õi!

Petra. (Jahhorid jala lõugates.)
Jahhor! kas ta õks oo Paat waih?

Jahhor. (Jõfiselt.)
Olõ no õi! Mä ummõt jinne näi ne tuñõ,

Petra. (Jahhorile, tad lõugates.)
Ja kõnõlõ jõs! Kõnõlõ miheste! — Jäll nõi et
jüä täüs, jet mä tedä ihs karah roosaga
ropse, jelle taht minno nahka panola!
Olõ jä mullõ abis! kõnõlõ miheste!

Jahhor. (Kaupmehele pilgates.)
Jinne küsse paar kõrd riedes mineke jättä;
müüd tegi hindä kahrus meid är hirmtada!
peräkõrd ase är wällägi, ku näge jet miõke
jes anta! — Olõõi mie nii turakõõi! —
Sä jolõt herr! kelle raha pääle?

Kaupmees. (Rõõmsade neid
ikka kartlased arwawad, Jahhorile, käe
õla peale pandes.) Kuulge, oleme jünsamas
enese wahel rõõmsad, nali on wäga ilus teil!

Jah teeme nõnda! — Nä lähen toon
Keelemärga kalõbustuseks! (Lähab tõiste tuppa)

18. Etendus.

Odo. (Jahhorile tõendades.)
Kaeh, kas nä jes jüttle jet kõnõlõ miheste!
Näet kuis tõõnõ nii hüäs sai sui! —

Petra. (Tõendadeswahele.)
Nä kah jüttle sinne Jahhorille, jet kõnõlõ
miheste. (Kõttes.) A mine tijä miä sääre
jäll tege!

Jahhor. (Tõsisell.)
Tie või midäge jinämb! Nägi är jet mä
perrä anna õs, ne sai tõõne hüäs! Olõmõ
mie kah timmä wasta nüüd hüä! —
A miä tiä jüttlet, Keelemärgä toosõ wain?

Petra. (Kõttes.)
Tiä nigu jütlel „meelehärgä" wai jütlel
„Keelemärgä" toosõ! wet näüs! —

Odo. (Jahhorile rõõmsade.)
Ka ku toosõ mõnõ härä hindä ieft meele! —

Jahhor: (Tõsiselt.)
Kohe kvoltamise raha ja mie waiw sõs jääse! Saa ai tuvga õi! (Kaupmees kuleb.)

19. Etendus.

Endised. Kaupmees. ~~(Kahekesi ära.)~~

Kaupmees: (Sirsea asjes, pudelwiina ja klaasid käes.) Wõtame sõbrad wahe peal omete keele-märga ka lõbustuseks!

Jahhor: (Rõõmsade.)
Tuo no õigõ külh! tuo kulõs wäega ärr sie wawa päälle!

Odo: (Tõsiselt Jahhorile.)
Wõeeh Saado waimo wiina tõi! — Agu sa hindä är sombit?

Jahhor: (Odolewihaselt henda wahel)
Hõõõh! — Sull jäll! — Mä sa ummõt Saadoga weedo rõõmsambast jõllogi aia! —

Kaupmees: (Ei kuule õiste juttu, wõttab walla, kaldab klaasi.) Noh Maardi-õhtu sõbrad! Pidime küll täna kuhugi muijale minema aga et meid jün iseki lõbustuseks küll on süs palun

lõbustuseks klaas-keele-märga ka wõtta! — 68.
Olge nõnda head Peeter!

Jahhor: (Petrale kaadeliskult.)
Kullõh Petra, tiä käest full jinne juwa!
Tõmba! —

Eesti Rahva Muuseum

Petra (Naerdes klaasi wõttes:)
Ta no jä tasot külh kurja hääga, jet
mulle jinne annat! wet nu käest ikes-
mõnõ wälgahusõ karah jait! Wai annat-
ke tuo peräst jet malkse ojõs! — Wõi
jä olt külh wäega perostkõlloja jelläi!
(Joob klaasi tühjaks, naitseb:) Ka ta oll
kärätk! — Ta jo jäkse-wiin! —
(Kaupmees waatas jälle seeni imistades, et
temast arwatud Peeter [Jahhor] ei joonud.)

Kaupmees: (klaasi täis kallates Jahhorile)
No joome jüs meie! Olge nõnda hea! —

Jahhor: (klaasi wõttes kaupmehele)
Noh, olgu jõs ju hüäs! (Joob, Odo peab peolpeal
kinni)

Odo: (Jahhori jooki kinni hoides:)
Joogutii jä põhaneõi, jä jäät piä ullis! —

Jahhor: (Odo käest kätt lahti lõmates.)
Ja lasõ tiä! Süsaaga jääd mä ullõs! (Joob ära, maitseb)
Wõeh! ta puha jäkja wiin! ta oo hüä!

Kaupmees: (Klaasi kallates Odole.)
Olge nõnda hea, jooge nüüd teie!

Odo: (Tõõmsade naerdes:)
Jaa maitsa õks waeda! (Joob veidi, saatub Praskole:) Noh madsa jä kah!

Prasko: (Klaasi võttes, naerdes:)
Agu wäega mõro oo.[2]

Odo. (Praskole.)
Olõõi mõro jokt! Ta oo jäkja-wiin! (Prasko joob, paneb Klaasi, kus veel viina jääs, lauajeale.)

Jahhor: (Klaasi lauajealt võttes Odole.) Ja juo tiä tühäs! Olõõi ta mie kõrdsi pirts õi! (Kaldab Odole suhu, kus Klaasi juures, ikka ütelda tahab „ooda," nõnda et heal Klaasis jääni kuulda on, kunni joob häälekinni jaaneb; / joob tühjaks:) Noh oll hüä! Mudo-lasõõs mull juuwa õi[t]!

Odo: (Jahhorile kõhides:)
Jä läpähtät nüüd wee ärr!

Kaupmees. (Tõisi naerdes, kallab Praskale klaasi)

No nägus neiuke, joome nüüd meie!

Prasko. (Häbelikult.)

Tennä Paadokõnõ, mä jo jõi! (Ei joo.)

Kaupmees. (Tõistele.)

No siis joon mina üksi, teiega ühes võõmustuseks! (Joob.)

Eesti Kirjanduse Museum

Jahh. (Tõelikult Kaupmehele.)

Kuis-sõs-! Rõõmustamõ ummõtõgi hindä sie heitomise, ne sõõntse Koketsõsaamise pääle! (Imetellel.) Oi, oi, miä jaah kõik nätä jäi saa! —

Petra. (Lõuga hoites.)

Ja käräk ai weli waluge är-! Tegi weli nii võõmsas; hot nakka wai laulo lüümä!

Kaupmees. (Rõõmsade)

Oi see oleks wäga rõõmustaw, kui teie midagi loulaks! — Aga joome enne weel mõne klaasi! — (Kallab, joob.)

Petra. (Klaasi suu ääres hoides, (klaasile)

Ilie no laalaõi! (Klaasi kummutades.) õõõõ- (hääl kaub joogiga klaasisse.)

Jahhor: (Klaaliwõtles.)
Petra alosta no mõni laul! (Joobtühjakes:)
Odó. (Jahhorile murelikult.)
Sã juot pallo jälkke! —
Jahhor: (Odóle, wõttab pakub täis klaasi)
Jätlãäh! (Pakub.) Juuh! unõhtamõ kõ wawa ne
pahanduse, miä Paadi peräst nõime! — Nõiet
mãre jeländ tiä nüüd oo (Pakub.) Nah juu
tiä terwüses! (Odo joob poole, hoiab klaasi Kães.)
Mudoså uuõs mu jutto! (Waatab klaasi peale.)
Nu full läã tiä iks õi! (Wõttab klaasi käest.)
Paremb kah! Küll mã ju ieft kah juu!
(Joobtühjakes:)
Petra (hõistele.)
Laalamo „tuob wiina tuode,"! (Kõrgusest
ülalan seiswa laudadest tahetakse lauldai,
seda jüri enne nimitetakse.)
Jahhor: Odó.
Jano laalamõ (Petra alustab seale, laula-
wad ja tantsiwad mooduksalt ühes. Laulu
sõnade lõppe saab aeglaselt ja Petrast kõsli
laotades kaupmeest wastu laulltud. Nais-

39 terahwad eitantfi:) Dolkov № 11. 72.

Rõõmsalt.

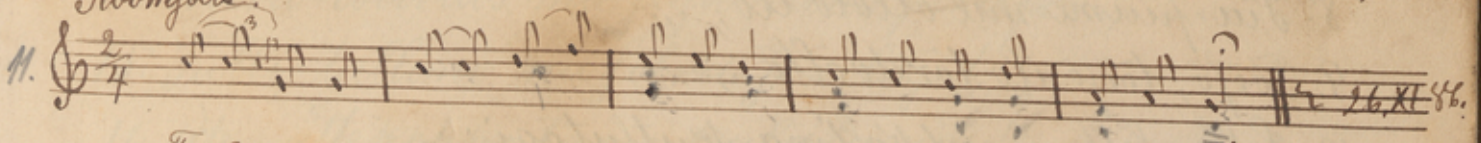

1. Toob wiina tuode, tuode, tuob wina tuodi!
2. Klaas õlut kallati, kallati:;.
3. Sedämä jõige rõõmuga, rõõmuga:;
4. Lätsi kodolaluga, laluga:;.
5. Nakas naane, nurruna, nurrama:;
6. Mä jäll' warta mürrämä, mürräma!:;
7. Tõrrõjai pääwä tõsõngos, tõsõngos!:;
8. Murrä pääwä minengos, minengos!:;

Odo (sõrmõga tirgutades.)

Ka mihe, tie wiel laalatõ, kas tu wõlsvo!

II. Laul. Wiinakõnõ wellekene.

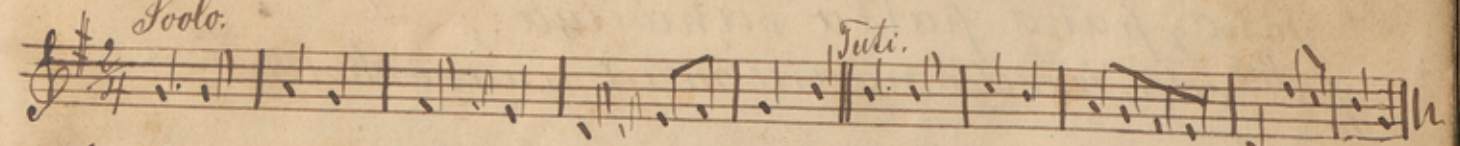

1. Wiina, wiinakõnõ welle-kene! Wiina, wiinakõnõjoas wellekene!
2. Ollõ-õllõkõnõ muumajõkõnõ!:;
3. Ollõ-õllõmann ies ilostagõ!:;
4. Wiina-wiinamañ õks weerdage!:;
5. Kuimie, kuimie ollut ilolajoomõ;:;
6. Olu õlu tõrtol jõs tõrõllõgi

73. 7. Wünsõs, wünsõs haame haagutelli! :,:
8. Pia-piame mie õllõlõ ilo, :,:
9. Tõõsõ, tõõsõ ilo tõrdvõllõ :,:
10. Selle, selle meid koštma kutsutõgi :,:
11. Wüna, wüna mano meid weeriteoli! :,:
12. Tulõ tulõõs und meid magamahe! :,:
13. Püka-püka und meil pidämähe! :,:
14. Tulli, tulli ilo meil istumõllõ
15. Pääle-pääle lalu loostõmahe :,:

Tõised sõnad.

1. Kõrdsi, kõrdsi-naane joos Krõõdakõnõ. :,:
2. Tõssi, tõssi naane joos Tõvrakõnõ! :,:
3. Ärä, ärä sä hinnäst (~~pahandagu~~.) hedädägo :,:
4. Pallo, pallo hinnäst pahandagu! :,:
5. Tulli, tulli mie sijä suurõl samul :,:
6. Paha, paha pallä rahwaga :,:
7. Kõrdsi, kõrdsi naane meid naaroskolli :,:
8. Kusta, musta Kolmo mühahtolli :,:
9. Et mie, et mie weere wüna mano :,:
10. Et, et mi litsi ligimbälle, :,:
11. Mie jäll, mie jäll tüsi oks mis mie ütle :,:
12. Mis mie, mismie mõtle ja tuod ka ütle :,:

13. Ojo, ojoos, mie siija õllõ peräst :,:
14. Weerü = weerüös mie siija wiina peraft! :,:
15. Tulli = tullimõ nüüsõbra sõnolõgi!
16. Ütte = üttekoketo ta no kulatama!

Kaupmees. (Kõõmsade peale kulmise.)
Waat see oli ilus! Noh selle peale joome
weel ükes-lonkes! (Kallab klaasi.) Olge nõnda
head! (Joowad kõrraft.)

Odo (Jahhorile kes joob.)
Kae sa ette! Kumlaguui ni wäega!

Jahhor. (Odole käega heites.)
Jättääh! Sie säkså-wün, sied wõi kõrse
taari ieft!

Kaupmees. (Odole pakkudes;)
Noh jooge teie ka! (Odo joob annab peale Prantsile)
Laul on minul wäga meele perra! Olge
nõnda head, laulge weel! (Soovitsi ka.)

Petra. (Kaupmehele.)
Kas sull sõs naid laula jinõmb meeleh
jolwõi? Wedüs Karäh käwweh leelõtõdus
sai! Sa hünähtet mõni kõrd mõnõ müüh
kah wiel sinnä sekkä! Sa ollit wäega

kuri jellaĭ [ku lõikamata ollõt!] —
Oo meeleh wiel ku Winne Wasilat takah ait?
Sa olõs tiă kŭlh sarwega lăbi lõõnu, õnõs
sai tiă wiel ŭle aija ăr karata! (Kaupmees
heidab naerdes käega, lăhab kõndma.)

Odv. (Petrale.)

Năet mia sa kŭsĕgt, tiă no tuod taht!

Jahhor: (Tõentades:)

Taht, mia taht, wai tuo jinămb täll meeleh;
tu täll jo ammu kooltamisega wăllă
klutt̆el! Nõet täll olõõi jinămb tuod seădd
jei ihho! (Küsib kaupmehelt.) Ja no mă
kawatsõ weli sukuge suo käest küsŭ õs,
kas sull õks wiel Saat nimi oo waih?

Kaupmees: (Naerdes:)

Minu nimi on Küll Saading, aga
mõned rumalad kutsuwad lühidelt
ka Saat, selleft meie ennist jo răăkisime!
Ega nimi meest ei riku, kui meesnime
ei rikku!

Jahhor: (Tõendades:)
Ärno! Nimi rikkuu kedăge õi! — Hõõh, wai „ting" jo mano panto! Paading! noh wella ting tõõne kah iks jo oo! — Kas nioi sinno risttewă kah waih?

Eesti Rahva Muuseum

Kaupmees: (Käega naeratades heites, Kõnnib.)
Teie ajate juttudega nõnda palju nalja, et peat naerma! — Aga teie lubasite weel laulda!

Petra (Rõõmsalt.)
Wõeeh, mie no lalaõi! (Õõstele) Laalamõ: „Lätsi küllä jo"!

Jahhor. (Kiites:)
Nuujah, laalamõ

Odo ja Prastko.
Mie joht tuod lalaõi (Petra alustab jo peale.) (Laulawad kahekeisi, naesterahwad jeed laulorei laula.)

№ 5.

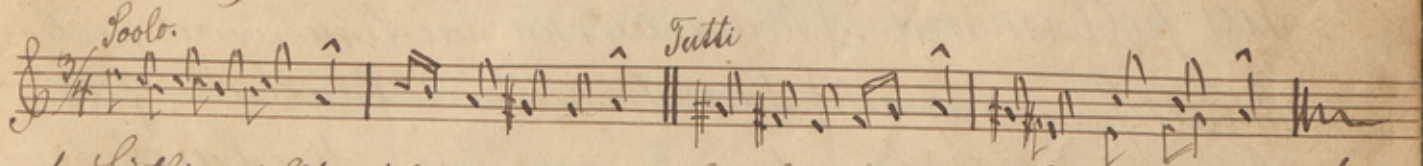

1. Lätsi küllä jo! Kükikalla jo! Hailos leelos jo Kükikalla jo!
2. (Küki kalla joos hargi kalla joos! Hailos leilos joos hargi kalla

Aejon alton ;; jo hargi Kalla

76. 3. Kaie külä joos Kawalusta joos! Heilos leilos joos Kawalusta jo.
4. Kos seeneiu joos, magama laĭsi joos. — Jõ. — — —
5. Neiu kõnnõ joos, kõlgõ šõhe joos. — Jõ. — —
6. Mina kõnne joos, Korwalõgi joos. — Jõ. —
7. Nakse aéma joos, armu jutta joos — Jõ — — —
8. Nakse kõlgus joos kõhisõma joos. — Jõ — —
9. Haana nakse joos habisõma joos. — Jõ —
10. Nakse haukema joos Hurmiharmi joos. Jõ
11. Kilgutama joos Kiriwä koera joos — Jõ —
12. Tulle imä joos Kaemahe joos — Jõ — —
13. Hõõgas: „ Tüttar joos hellätene joos Jõ — —
14. „ Miä nos haukwa joos Hurmi Harmi joos Jõ
15. „ Kilgotase joos Kiriwä koorõ joos. — Jõ —
16. Tütar kostõ joos kõrwaltõgi joos. — Jõ
17. „ Imätene joos memmekene joos. —
18. „ Nimä haukwa joos hamõhtaida joos — Jõ

Petra. (Naerdes Kaupmehele.)
Tiä jett immä! (Kaupmees, ka naisterahwad häbelikult) naerawad.) Saab tõine laul laultud, jüs laulawad ka naisterahwad uhes. Mis laul saab laultud, saab enne nimitadud.)

42 Õpi'.

№ 8. II. Laul: Istõ mä no ilma weere pääle! 77.

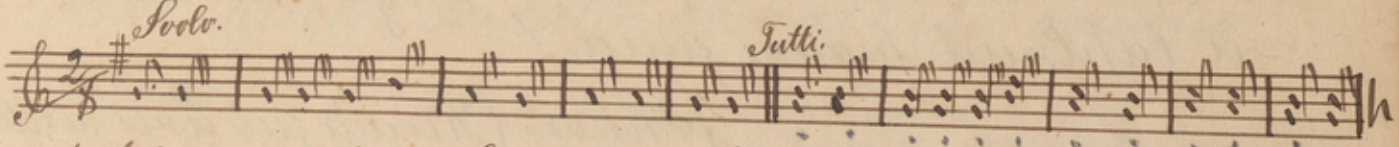

1. Istõ, istõmä no ilma weere pääle. Istõ, istõmä no ilma weere pääle.
2. Kulla, kulla kuu poolõ pääle. :,:
3. Poolõ, poolõ mä no ilma ilostõlli. :,:
4. Poolõ, poolõ mä no walda walastõlli! :,:
5. Keä keä tull no Kodo külsumaije? :,:
6. Eſä, eſä tull no kodo külsumaije: :,:
7. „ Tulõ, tulõ no iks kodo tütereni! :,:
8. Kallo, kallo jos kodo imä kana! :,:
9. = „ Miä, miä iks annat mullõ eſäkene. :,:
10. - Mullõ, mullõ no iks Kari kalldõllõ! :,:
11. = Mullõ mullõ no iks anna eſä aita. :,:
12. = Sõs mä, sõs mä no iks kodo kaldõlõ, :,:
13. = Sõstõ sõske mä küll lää ei ~~tood~~ töodõllo! :,:.

Kaupmees: (Kõõmsade.)

See on rõõmus Mardi õhtu! ilus! Oleks ma ammu teadnud et teie Peeter (Jahhor.) niisugusid wana Eesti lauluſid oskade! Joogem selle pääle need klaaſid (kallab klali)

7.8. Olge nenda head! (Pebrab joob enne jüs Jahhor. Kaupmees Jahhorile enne joomist.) Aga enne teie ei tahtnud jugugi juua!

Jahhor: (Klaasi juuäres hoides) Klaasije:) Naa! (Kunni joomisega headära kaub, jõi õks jinne kah, a koft jätuvd võigõ laadah näit. (Kaupmees naerab ǂ Pakub Odole kes weidi joob ja jüs Proskoleannab.)

Odo (Rõõmsade Kaupmehele) Omeeleh wiel ku jä mie wäiko hoca Hõõdo kõ hälläga jarwe otja wõtt(tid)? Lätsit kõ hälläga ku maa all mägise õnnõ! (Kaupmees lähab naerdes tuba mõõda kõndima; tõised jälle oma kõnetuga ees ja taga.) Ku mä täänte: „Paat jõõh! Paat jõõh! Paat piä tiä ummõt weedokõsõge Kiiri!" a koft!

Jahhor. (Edali feletades.) Sä pillist mutko [pää ja perjega üles õnnõ] pääga õnnõ, lätš tõllõli õnnõ jarwõ otjah! A ku mõ härä tjooriga

järge jooki, paar walgahuft wali, ka kuna Paat kullõl ne latsõ kõ hällüga maaha pillas.

Eesti Rahva Museum

Petra (Edasi feletades.)

Sull waft olõõi tuvd sukuge meeleh õi?
Sa tuo walu pääle hünähtet wiel üte pükä = müüh! = Jahhor õtes lei kah sullõ wäega kõwastõ! a sa olõs mudo jäll Hõõdo är purtano! — eä no sõs sull mielt wiel olõõs! (Kaupmees naerab ja könnib, tõised juttudega kaühes.)

Jahhor: (Edasi feletades:)

Sa jõll't wäega wihanõ jelloi külh!
Õ meeleh wiel ku mull saea olliva, ku wakapoisi kirstuga sisse sõõdiva, ja tuvd wanna tullwad wakkapoisi laulo lali = wa: „Kuşakene wäikokõnõ!"

Petra. (Wahele.)

Täll waft olõõi tuvd laulo kah jinämb meeleh õi! Laalamõ tälle müüd kah!

80. Jahhor: Odo. Prasko. (Ühehäli)

Ja no laalamõ! (Petra alustab peale.)

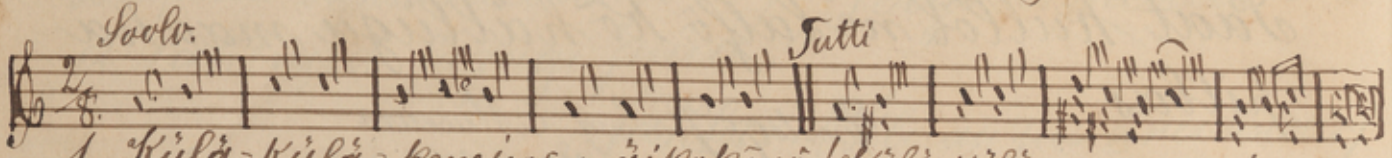

1. Külä-külä-kene joos wäikokõnõ! Külä-külaene joos wäikokõnõ,
2. Mant oll, mant oll kaija joos madalakõnõ. :,:
3. Sisse, sisse sõõdi joos jüdi laiva! :,:
4. Mano, mano joosi joos maagõ laiva! :,:
5. Mehe, meehe oftkõ joos meeste kauba laiva! :,:
6. Naase, naase tano joos nõõriskida! :,:
7. Poosi, poosi puutid jos punatsõida! :,:
8. Neie, neid kaupa joos nägetsaida! :,:

Jahhor: (Kaupmehele edasi jeletades)

Sä ollit sõs jo tubli härg! Ka ku sä wallo=
lõ pässet, leid ütte wakapoosi sälüle maa=
ha ku tiraht õnnõ! tuo oll weli läük!
tijä kastiä sinno tuske waih?

Kaupmees: (Naerdes käega heites)

Kust teie nõnda palju juttu naljatuseks
ka wõttate, selleft ei sa enam arugi!

Jahhor: (Tõisele edasi.)

Nüüd oll jah mu saea aigo lugu külh!

(ohkab.) Jaah tuo kuldnõ aig oo müüdä!
(Istub Petraga laua juure küsib:) Paadu! mie
wõttase wiel jüttu? Kaupmees: (Rõõmsade
Wõtke, wõtke, kui süda kutsub! (Jahhor Petraga
jääwad laua juure juttu ajama, joowad ka wahel;
Kaupmees, Odo, ja Prasko ajawad tõises kohas kowas-
te juttu, midas Jahhor ja Petra tähelegi ei panewad.)
Odo. (Jahhorille hõigates:)
Jahhor! ja iks tiet täämba jüte tembo!
(Jahhor ei pane Petraga tasa juttu ajades Odo ütlusi
tähelegi.) (Odo kaupmehele murelikult:) Paadu-
kõnõ! Jahhor laul ja kõnõlõs wiel saoft!
Ku mä wiel tuttrek olõsõ! (ohkab.) Ka tinä
tuod nuort aigo kõgõ jinämb perrä!
Mielo vo külh jumalast säetõ ne oo wäega
armas jelo ku mõlõmbelt puolt ütemee-
leline oldas! a miä Jahhor mullo oo!
Jarasko, wäega hakw ja kuri! Jootõ
hirmsahe, miä koshka saa tuo jootõ!
Wiinatsõ päälga tõõne ku hull! — Nii
ku minewägi aousta, ku tiä sinno liina

82. müüwä tõi, — tuoft pankoõi /midägе
pahás õi, jet sinno är takimõ müüwä!
meil karwe näet tuo nuor tarwo wai
pusokõnõ härás, noh miä mie kõttoga
teime, jä pidiol är müüdüs saama, koft
mudo rahha saat, — (kaupmees naerab ja kum-
lab.) noh hüäkene külh, — tiä tull lünaft
kodo, mä küsse: Koh härä raha oo? —
tiä möi & jinne linno kah, tuoft sai päälе
60 rubale, tuo ol kah jütteh; a müüd
olõõs sukuge jinämb rahhaõs! jüttel jet
tiä ollõw härä lihoniku mano kuolõ-
panno ja masno wiel 60 rublet kooli
rahha päälegi! Oi kuis mu siä sattõ,
jet keä tied miä tiä jall jwõbnõ päägа
tennü oo! Ka jõs ku lätsime tõrõlõma,
ne tiä lei minno wäega! — Eä no mä tuod
wõi uskoõs, jet tia sinno kuolo oll pan-
no, wai jet härge kah teoltodas, a müüd
jumal tenät oo õigõ külh! — Aupuõs
timmä jinämb ütsindä laskõõs, tulli
jesi tütrega ne wõtti sulasõ (näitab.) ta

Hätta Pëtra kah jüteh! (Prasko näeb et isa Jahhor
ikka joob. lähab keelma.)
Eesti Kirjanduse Museum

Prasko: (Jahhorile, mill seejoob.)
Tjäädsä! tjäädsä! eä tiä no ummõt kõtto ei töödä!

Jahhor: (Praskod koiega ära tõugates.)
Mine mant! (Prasko tulebära Odo juure.)

Odo: (Kaupmehele ööasi seletades.)
Mu jelo vo külh wõiega wawaline tiä peräst!
a wet ku jä kodo tulõt, waest nakš sinnoge
häbenemä! — Mull jaiks kõ uma noorõ
iä laul meeleh, ka kua mä wiel tiäst arwo
jaa! (Kaupmees kuulab imestusega, naerdes.)
Mä laeba. müid kah tuod laulo, Paado
miä jä arwat?

Kaupmees: (Rõõmsade)
Olge nõnda hea! See rõõmustab mind
wäga! (Odo lähab mehhi ka laulma kulsuma)
(Kaupmees seeni ükši räägites.)

Kaupmees: (Ilienesele.)
Mina ei ja aru, kas nad on tulnud mind
pilkama ehk! — Ei naad peawad harali
õhtu naljа! (Tõised tulewad kokkа wadlaulma)

84. Odo laulabees:)

Aiglaselt leinoates. № 7.

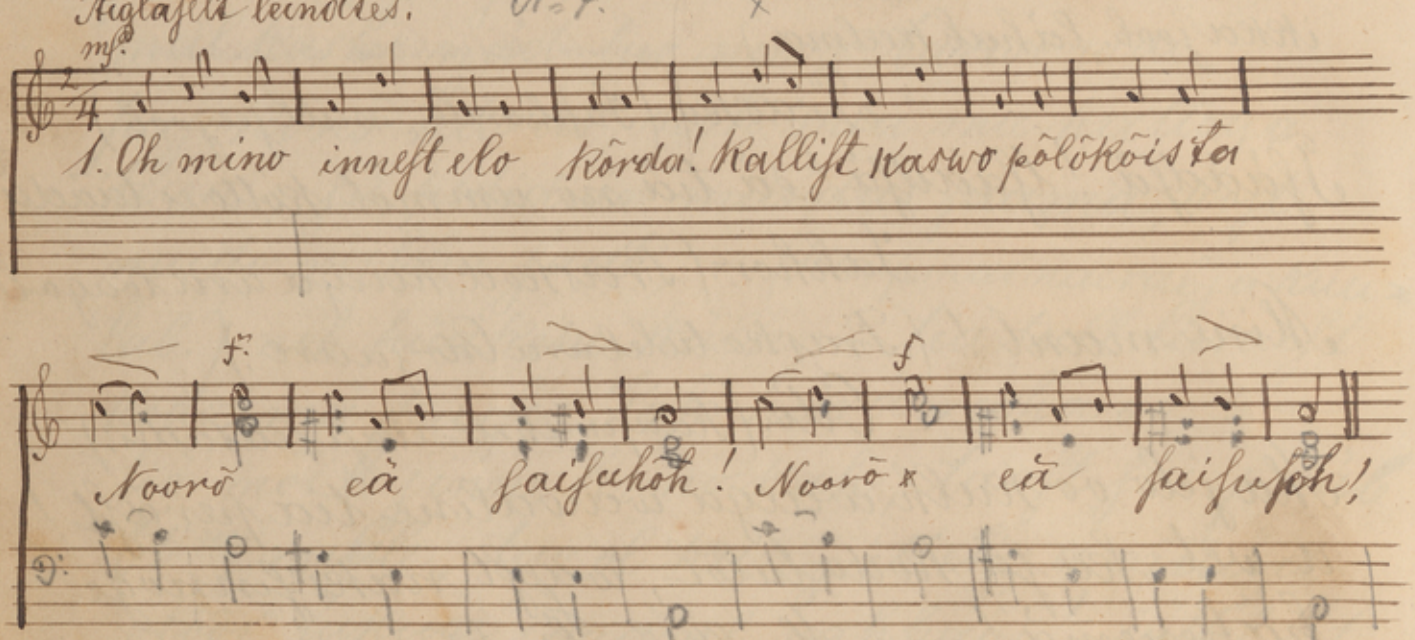

2. Kui mina lätſi kotloſt wällä, Sõs ma heedi võmſast naljo,
Oma eſä põllu päält!
3. Utſke tõõ es olõ rasſõ! Sõämen oll võmo aſõ!
Es mäs wäſü ol ääle!:,:
4. Sääl lei külge kenä hõdä: Agu pää jääs warjamata
Neiu jo Kõik naanõs ſaanuwa. (4 falm lauld moodukalt) (naera)
5. Korsſõ hinolal koſi laſõ, lõõſe meie meeleliſe
Hõõgas mu hõlma hõrnaſtõ!
6. Abielo armaſt aiga, ſaije tunda weedõwäega
Võõm ſai murrõ muudetus.
7. Küsi naks meil tükmä mano! Mitokord kiſk
pääſt mull tano! Oi! oi! ohka egapäus!

(Wümatse salmi juures: jääb Odo silmi, mida
Jahhor näeb järsku küsib. Kaupmees tõnnib ja
kuulat imestades kurvalt laulu.) Eesti Rahva Museum

Jahhor: (järsku Tasa Odole tõugates:)
Mis sull taah hinge hädä oo? Mis sa ikõt taah?

Odo. (murelikult vastutab!)
A tull niisaa üna ello mielde, mis sa kah
mõni kõrd jubno pääga jõlõt! Selele jinne
niisaa Paadilõ, kuis sa minewä aasta minno
löit ja prasset, ku Paadi müümine oll! (Petra
rapsitab kurvalt pead, lähab kõrvale. Kaupmees
kõik nalja arvavad, tõnnib ja naerab.)

Jahhor: (Tõsiselt järsku.)
Mis sa taah jütled, mõi sinnolei! (Käega Odod
weidi tõugates.) Jõõ tiksõlanõ jeh! —

Odo. (Murelikult.)
Mis sull sõs tuoft salata wai midä! Jün
hindä waihõl niisaa seletämine oo! Wett
Petra kah jün oo, Kedä kõik nägi ne kuuld.

Jahhor: (Pahaselt Petra peale vaadates)
Ah Petra! (Lähäb Petra juure, ütlebenda wahel;
tõised nende juttu ei pane tähele. Sõrmõga tirgutades
Petrale:) Salga!

Petra. (Tõsiselt Jahhorile ükskõi.)
Ei tüjä kas mă ja jalala!
Jahhor: (Pahaselt kindlmade.)
Jalga! (Lähab tõiste juure, jealt Petrale hõigates:)
Petra, kas mă lei jõs- Odõd? noh jüttle!
(Petra ei jaa midgi üteldaa ikka.) noh jüttle! jüttle noh?
Petra. (Tõsiselt karskikult Jahhori peale
waadates:) Mă jaai jalata õi! (Kaupmees kõnnib
ja naerab.)
Jahhor: (Petrale paha nägua.)
Õõõh! — noh jüttle!
Petra. (Murelikult.)
Jahhor, mă jaõi jalata õi jă pesfit külh!
Jahhor: (Pahaselt ütleles:)
Miă jă no ulliga tiedt, targalõ piät wiel nõuwo.)
Odõ. (Murelikult.)
Miă no tuoft jõs- jalata wai olla, wett
mullõtes juoga a jo nüda uma elopääwä
ellä oma!
Jahhor: (Pahaselt.)
Miă jõs- jün nükawwa jonne! läkeh minõ-
mă! Wiel jinn jeletämă ummõ jelopäiwe!

Saat kottoh eske näge kuis mie elä! — 87.
Läkeh minemä!

Kaupmees: (Rõõmsade juurde astes:)
On teie nali küll kenaste koketsu märgitud, kurbja rõõmus! Wõttame selle peale suu hämmetust ka! (Kallab klaasi Jahhor joobenne.) (Kaupmees Jahhorile:) Mina es usu Peeter et teie nõnda nalja mees saate olla! Enne olite nõnda waga, et seda ei wõinud arwatagi! (Petra joob.)

Jahhor: (Petra eest.)
Sai õkes nalatõdus mõnige kõrd jinne kah, a eä no sää midä näees, wet lõiah safist päält! (Imetelletes:) Miä jaah koik nättä jei sa! miä jinne ja miä nüüd! Olõs sä jesi kah ummõt weedõkõsõge seletäsi, kuis ta koik sull ummõtõgi läts kah! — Wai sün no nüüd aigo oo, wetta kottoh jo seletäme!
(Kaupmees pöiklub edole, see joob, annab pera Praskole.)

Kaupmees: (Rõõmsade.)
Aga teie laul oli minul wõga meele jõrele!

88.

Olge nõnda head, laulge weel mõni laul!
Petra. (Tõiste peale waatades.)
Mie no lalaõi! (Handoide wahel.) Laalamõ:
„Milles, herä jo ilofagi!" (Tõised edasi.)
Ja no laalamõ! (Hakkawad laulma.)

Kergesti. Solo. № 1. Tutti.

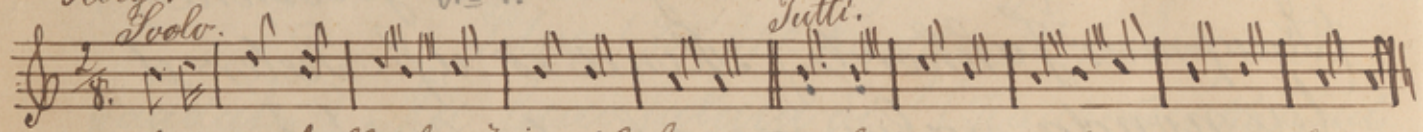

1. Milles, Milles herä joos ilofagi? Milles, Milles herä joos ilofagi?
2. Milles, milles prowwa joos punatsõgi? :,:
3. Waeste, = waeste = lastõ joos wõ wa läbi! :,:
4. Tütär, = tütär = lastõ joos tüü läbi! :,:
5. Tulgo! Tulgo wällä joos tooli pääalta! :,:
6. Saiskõ, saisko wõllä joos sohwä pääalta! :,:
7. Kaegõ, kaegõ waesõ joos walla paale! :,:
8. Kuis sied, kuis sied walda jün wawatasõ! :,:
9. Pere = pere rahwast jün piinatasõ! :,:
10. Teo = teo poisa joos seesfetäse! :,:
11. Kurä, kurä oma joos Kelmi Kiltre! :,:
12. Petjä, petjä peeno joos pulga junkro! :,:
13. Selle = selle ~~joos~~ herä ilofagi! :,:
14. Selle = selle prowwa joos punatsõgi! :,:

Jahhor. (Kõõmsade kaupmehele.) 89.

Sõi pankoõi pahas, eä no sõ nii tiko olõvi, ku laul jütles. Nüüd laaliwa Lihwlandish wanast, ku kiltre ja kubija neid waiüsewa.

11. Laul: Neijukõõsõ nworõkõsõ.

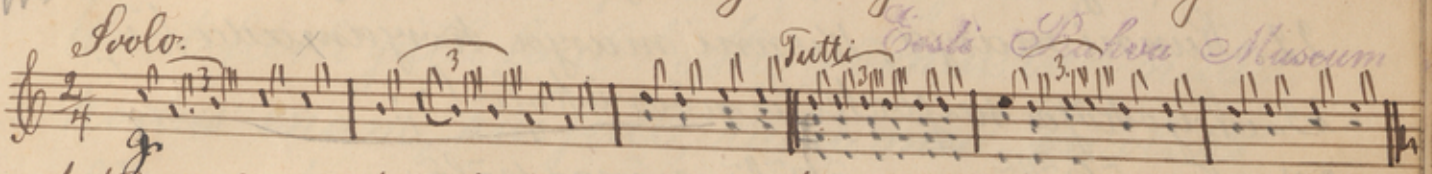

1. Neijukõsõ Neijukõsõ norõkõsõ! Neijukõsõ, Neijukõsõ nworokõsõ!
2. Nooroõkõsõ, nworõõkõsõ, nõrgakõsõ! :,:
3. Kui tie käüde, kui tie käüde tieda müüdä! :,:
4. Tiedä müüda, tiotää mõda, maada müüdä! :,:
5. Pidäge tie, pidäge tie pihte peosa! :,:
6. Pihtä peosa, pihte peosa wasar käesa :,:
7. Tulõb poisteid, tulõb poisteid putumaije; :,:
8. Kelm teid kinni, Kelm teid kinni wõtõmaije; :,:
9. Naasõ miesteid, naase miesteid narrimaije: :,:
10. Lööge tälle, lööge tälle, lõugõ müüdä! :,:
11. Köpputagõ, Koputagõ Kolmo müüdä! :,:
12. Et ta ei kuulõ, Et ta ei kuulõ kõlmõl päiwal! :,:
13. Näe ei saitsmel, näe ei säitsmel nädäläigi! :,:
14. Mõista õi mõnda, mõista õi mõnda kuuda mielta! :,:
15. Neijukõsõ, neijukõsõ (~~nõrgakõsõ!~~ :,) nworokõsõ! :,:
16. Nooroõkõsõ, nworõõkõsõ nõrgakõsõ! :,:

90. 16. Haanamaa, om, haanamaa om seni illos: :,:
18. Kunni hain weel, kunni hain wiel nietemada! :,:
19. Seeni kaari, seeni kaari kaunikene, :,:
20. Kunni paigal, {Kunni / kaani} paigal, pallamada! :,:
21. Maarjamaa om, maarjamaa om seeni illos, :,:
22. Kunni marja, kunni marja korjamada! :,:
23. Neijokõsõ neijokõsõ nõorõkõsõ! :,:
24. Nooroõkõsõ, nooroõkõsõ nõrgakõsõ:
25. Neijo wiel seeni, neijo wiel seeni neitsikene: :,:
26. Kunni poisist, kunni poisist putumada! :,:
27. Käsi kallis, käsi kallis kaemada! :,:
28. Sala suu, saba suu {wiel / ändõmada.

(See laul wõib ka „Külakene wäikokonõ!" wüsi all laultud saada, waata lehekülg 80.)

Odo. (Praskõlõ sõrmõga tirgutades:)

Panõ tüdo tähele! (Rõmsade kaupmehele) Ei ei nosull naane är wõet olõõi? (Kaupmees naeravabja kõnnib.)

Kaupmees: (Naerdes:)

Ei ole weel!

[Petra. (Odole, tõsiselt.)

Kost täll sõs naane är wõõt oo, olõõi

Jõs meeleh jet teats aastaiga tagase Paaoli ärr 91.
lõkkeme!

Odo. (hõttes:)

Ah jaah!]

Eesti Kirjanduse Muuseum

Kaupmees: (Rõõmsaade.)

Waat see oli jälle laul! Ma rõõmustan nüüd
Kodus enam, kui seal, kuhu meie ka ölõtes
läinud! — Mä lähan toon mõne pudeli
õlud ka teele hämetuseks! (Prasku jõrke sili=
tades:) Neijukenegi jün, ei saa midagi juua!
naps on talle mõnu! (Lähab wäljaa.)

20. Etendus:

Jahhor: Petra, Odo, Prasko.

Odo. (Põlikult.)

Mihekese, mihekese, pidage nõuwo! mine
tija mia säärc kwoltõt meele jälle tege!
Kas saare hüüga no weli tulla taht! Juut
wiel teid jumbnõs kah är, nah jõs!

Petra. (Meelitades:)

Tõõtikõlanõ! näet kuis tiä meid wasta
kõgone nüä oo, juutja oo rõõmsa miega üteh!
Meil kõgil ummõt jõs rõõmsamp minnäke!

Jahhor. (Meelitades.)
Olõõi midägi, küll mie tiaga walmes saamõ; ku wasta pand, toomõ wembe sise, kõõdäme tarõh wembre külge ar! — Kõik kallemba asa wiime nüüd üteh är; agu ~~ka~~ täll kah jesi hõbõnõ oo sõs wiime pia kõikke är; tuud waea tiä käest perrä küsi.

Odo. (Särtsu.)
Wõeh, mullolõõs meelehte teele seletädä, miämä jinistä kai, ku sinekiwwe oftmah käwe: — Jüts mies sõit liinast läbi, oll'wäega rasõ kuuorma päal, hopõn jõnwa õs wittä, ne mies pesi huud. Säal tulliwa jütte kõrraga Kats sõamiehe muudo miest jütte wäeülembäga mano, ne weiwä mihe kõ hunga ärke; jüt= liina jet jeläjide selts kielwät kangõhe är jelajit pesimäst ja waiwamast.

Petra. (Imestades.)
Well tuu selts sõs säärtsist kooltotüst nigu miege umma woest oge?

Jahhor. (Mõtles.)
Kui mie umma Paate nakamõ wiimä,

Ka ku tulõwa appe kiskwa käest är!

Odv. (Sahhorile tõsiselt.)

Sä piät sõs miheste kõnõlõmma ja är seletamma, jet su uma ja wiel kooli raha masset! — Olõs minemä saasse, wäikene Seeno koloh jo nie not ku! — (Kaupmees tuleb õllega, toob ka wina kui tarwis.)

21. Etendus.

Endised. Kaupmees.

Kaupmees. (Tõõmsade wallawõttes.)

Joome keele hämetuseks mõne klaasi õlut ka.

(Kõik joowad kõrraga, Kaupmees seeni rõõgib.)

Need laulud on kaunid! Naad on wana Eesti waranduse! Neid pole mitte Kappel Kauniks karastanud, ei Härmann heaks hõõweldanud, waid wana Eesti waim walanud!

Petra (Õllest suud pühkes, ei saanudaru.)

Kui, Kapla karas laul?

Odv. (Tõentades.)

Nuujaah, olõõi sõs wiel kablak! Ka ku wanast Räpinäh Sahare laadol, wai Wõõbsoh

94. Mikolgal ollimõ, ei tuvd leelotamist! Al nüüd
prall Kogone wähä jo!

Kaupmes: (Naerdes Käegaheites,
Juba jälle lähate omi nälja Könete sisse ärra!

Jahhor: (Lõjselt.)
Odo, mu naane, mine kae kuod usföh!
Kae kas terri oo wiel hapatseh!

Odo: (wälja minnes Jahhorile.)
Är så jinamb joogu Jahhor!

Prasko (Odol järelaster.)
Mä kah lää! (Lähwad wälja.)

22. Etendus.

Kaupmees: Jahhor: Petra.

Kaupmees: (Õlud klaasi kallates:)
Olge nõnda head, joome ometegi selle lõbusa
õhtu!

Jahhor: (Naljakalt.)
Ea notija õi, agu naks kah päähä! (Süsti joovad)
Mä wõttasse jinnembä suutäwwe Kõwwa! (Kallel
naseli.)

Petra. (Õlle klaasi suu ääres:)
Mull olõõi kedäge pelätä; sinno (Jahhoriol.)

Kuld wiel naane; mä jmm. (Hääl kaub joomisega klase.)

Jahhor. (Kaupmehele.)

Sull waest oo huw ka hindäst iks?

Kaupmees. (Kõmsade.)

Kudas süs Kõik mis tarwis!

23. Etendus.

Endised. Odo. Prasko.

Odo. (Praskoga süsi astes.)

Hmm oo hüäste külk; hapatseh oo wiel kuldkeŗi! (Waatab jahhori pääle.) Sä jolõt jalke pääle joonu!

Kaupmees. (Kõmsalt Odolõ.)

Pole wiga kui talupoeg on siga, kui sakson siga, see teeb wiga! — Olge nõnda hea laulge weel mõni loul!

Petra. (Kõmsalt.)

Mie no laala sõs õi! (Õistõlõ.) Laalamõ — „poosikõsõ tie mihekese“! (Õised tõendawad klakkawad laulma ja ühes tantsima. Kui tõine laul wõetakse, saab süm enne nimitadud.)

96. Soolo. in B̄ N:o 3.

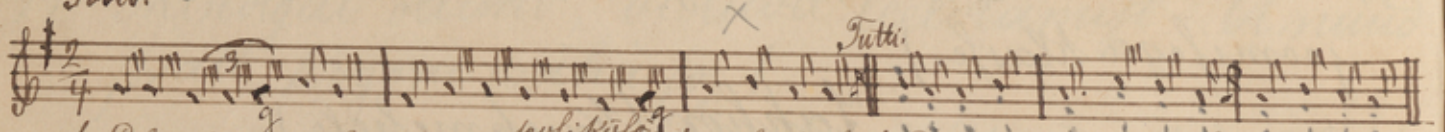

1. Posi kõsõ tie mihekese tie posi kõsõ mihekese! mihekese! Posi kõsõ posi kõsõ mihekese!
2. Talopoea, tie talopoea, tie talopoea tämo kõsõ! Talopoea, tabspoega tie tämo,
3. Ütek uibok, ütek uibok, ütek uibok osa kõsõ! Ütek uibok, ütek uibok osa kõsõ!
4. Üte laanõ, ta ütte laanõ, ta ütte laanõ ladwa kosõ! :,:
5. Kui iks tulõ, kui iks tulõ, ta kui iks tulõ süwä sünnüs! :,:
6. Tasa talwõ, talwõ tasa tasa talwõ algõnõsa! :,:
7. Naalas poisa, naalas poisa naalas poisa poimo maije,
8. Noori mehi noopimaije!
9. Wõta õi wigast wäe päale!
10. Haigõt sõa haro päale!
11. Simä wiijas sirgõwelle!
12. Wikki wiijas Wennemaalo!
13. Puna põsk ä poolamaalõ!
14. Kodo Kõrd jääs kõwõrille,
15. Lugu lüwä lõmbõrdille,!
16. Wellekese noorõkõsõ:
17. Utch kuch nüüd kulatamõ,
18. Welekese weerätäme!
19. Tunnal tied iks tõõsõ kõrra,
20. Kohe kääke jääne esa! :
21. Mõni saa lüna, mõni lüwa!
22. Mõni Pihkwa peräle gi
23. Mõni Moskwa morolõgi!
24. Mõni piidä Pihkwa kübärä!
25. Kand iks Narwa kõla rätti.
26. Mõni saa mõõga mõstkijäs!
27. Mõni püssi puhkijas.
28. Mõni kuninga kutsares!
29. Mõni sõa sõõdo poisis!

II Laul. Zõõre iks zõõre sõsarakõsõ.

(Setu ringmängu laul; saab ühes tantsitud.)

Eesti Kirjanduse Muuseum

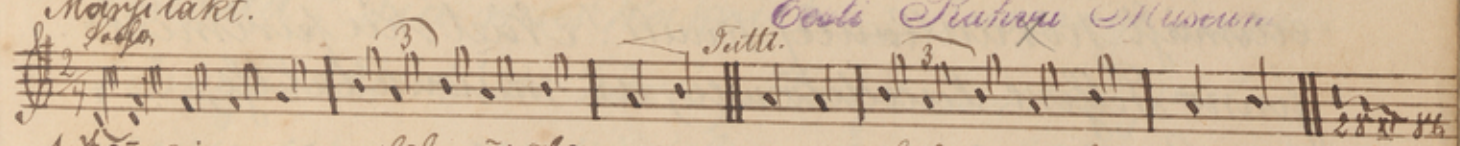

1. Zõõre iks zõõre sõsarõkõsõ zõõre, Zõõre sõsarõkõsõ zõõre.
2. Usõ tãwwe iks uiboida zõõre, zõõre, uiboida zõõre!
3. Tulli ikk üles hummõngolta Jr Jr hommongolta Jr!
4. Warra inne walgõõta, — Jr Jr walgõõta. Jr
5. Lätsi mã usõ kaemahe,
6. Kuide jos kari ärä saadet
7. Mull wiel kaori saadõmata.
8. Lätsi hilja ime mano.
9. Imekene hellätene,
10. Anna mullõ aada wõlli!
11. Lää mã aita ehtimaije,
12. Päälikullõ päädimaije,
13. Anni ime aada wõlmõ.
14. Keeretelli kirstu wõlmõ.
15. Lätsis sõs aita ehtimaije.
16. Tija sälgä säädse hamoht,
17. Pääle keeve kittasnikki
18. Wüüle panni surõ wüü,
19. Kui tuo wiro wikakaari,
20. Rinda panni zvorisõlõ,
21. Nä kui ku taiwah!
22. Lasi kaala laea lehe.
23. Nä kui külä kuñirawwa.
24. Kaldo nüüd karja saadõmahe.
25. Pallo oll poisa morola.
26. Saabas siere sirgõtta.
27. Leiwa hunne huulitsallo.
28. Wäste ratlast wainoosal.
29. Leiwä põrnu peõllõ päätse.
30. Udsu urwõ kängä peäle
31. Säält mã kodo joostõh joosi
32. Skuline ime mano.
33. Kahjoline kandja mano.
34. Ime mõista ikä keele.
35. Arä ikkõ mu teilerẽni.
36. Kolm päiwä meil kotohna.
37. Wüs kaiwo welitsih!
38. Uteh mõsõ tõõsõh uha!
39. Kolmandah jäll lõpsutõllõ!

Petra. (Kaupmehele rõõmsade.)
Sull wett õtse wiel meeleh oo, koh mä sied laulo
edimäst kõrda (~~laalo~~) kuuli! Näet ku piremies
sinno Petseri laadalõ wei, är müüwä tahtse,
ku Soe kõrtsi mant parte poisse wasta tulliwa
ja sied laulolaaliwa; sä röögähtet wiel
kurä heliga (teeb kurgu perägа.) „pöö"! Kas
niä sullõ leiwä waih? Sõs oll jo hämmär!
(Kaupmees kõnnib seeni; Petra oma kõnega ees ja taga.
Kaupmees heidab naerdes käega selle kõne peale.)

Odv. (Petrale Tõsiselt.
Näet miä sä jäll kuiuţt! tuo koltamisega
täll jo ammu meelest är-lännü, wai — (Jahhor
rääkib edasi: kaupmees kõnnib naerdes.)

Jahhor. (Petrale, Odo käest juto wõtes;
Wai ku voge meeleh, tiä lät sõs tuod müüd
feletämä, miä täll härä sõlwõh oll! Näet
tiä müüd mies kakvi! Tiä no nvid jutta
taht!

Odv. (Jahhori juttu tõenolades)
Nuujaah!

Eesti Kirjanduse Muuseum

Pëtra. (Jahhori kõnet korrates:) 99.

„Mia härä põlwõh oll! tuvd tiä inämb taht kõnolda! Tiä mies kaskoi!" — Tuo voge inehtämise wäärt ku härä põlwõst herras saat, nii ku tiä; weett tiä jesi kah jinehtelles mia jinne oll, a mia nüüd oo! sõs tuvd wõiwi kõnõda! Näet sa jolõt tunsaa Jahhor mia sõske olljt ku tiä wiel tarwä wai pussikõnõ oll; nühasle ku mo, a tiäst naet oo herr saanu! — Ka ku sa uma wanõmba poea Hõõdo lihoniten, mano kuole olõs panno, jei tija mia tuost wiel olõs saanu, ku jo häräst säärc jesänd sai! —

Jahhor: (Põliselt, kurwalt.)

Hõõdost olõs õs [sillagi] midäge saanu õs, olõi täill tuvd pääd! näet, tiä oo külh jinemise lats, a tiijät jeske ku huleah oo! mä jüttle jo, olõi pääd! a täll (näitab Kaupmehe peale, kes wahe peal ka nende juttu naerdes pealt kuulab, jälle kõnnib.) oll häräh jo wõtja pää! nee kell õks pää oo, wai häräh ne heräh olla; a kell pääd olõi, K saa õi kuige ollaõi, ku voge herr, ne sagsõ häräs! —"

100. Näet (näitab kaupmehe peale.) määrdane tall jinne
pää oll, a wõtt näet nüüd, pää pitsitet ilosas
jinemise pääs, kõrwa kõblikus, silmä silles,
kiel lõõgut ohu, kõsõs jet kõnõlda mõist; taah
oo (wiel) pallo tett, a tiä kand tuod kõik
wällä hot külh wäega rassõ woll, täl oo pää! —
A muo Hõõdo, hot külh jinemise lats ka
kasus tiä mann perätõrd kõik nii wilto,
jet kas tulõõ tiä ieft kah perätõrd 60 rublet
masa ja lihoniku mano kuole panda, kedä
jäll är õijõndas! a eä tiä jõuwa no õi wällä
kanda! tall olõi pääd.

Odo. (Jahhoville pahatselt.)
Miä sõi tah Hõõdoft nii pahastõ kõnõlat! Paat
jesi tunõõi tedä; wet tiä küllält Pääte kurah
hois! (Lähab kaupmehe juure Kesilaua juures
istub, sellele.) Wai sõ jesi Hõõdot tunnõõi!

Kaupmees. (Naerdes.)
Mina ei saa midagi teie kõnedest aru, nali
on ilus! — Aga jahutame wahe peal meelt
ja keelt ka! — (Kallab õlut klaasi, kõik
tulewad joma.)

Jahhor: (ennesoomist.)

Mä wõttasse jütte sinnu ala! (Kaldabisse ja joob.)

Petra. (Kõndasamute.)

Mä kah wõttasse waihõl mõrro! (Joob. Lähawad mõlemad jahhoriga tuas kõndima. Kaupsnees rakub Odole jüs Poolkole. Kui aeg piikale wäga ei wenni, wõib jün üks laul laulttud saada. Süs tuleb Petra, kes rõõmu tujus tuas hüpaleb, küsib kaupsmehelt:) Kas jüll pille oo kah, mie õigo kargasi!

Odo: (ütleb wahele:)

Nõ kas laluga saaõi jos karata! ✝

Petra:

Tuo õigõ külh! Laalamõ: „Süü pille peno huule"! Kargamõ kah üteh!

Tõised:

Tapo laalamõ!

Odo:

Prasko ta jua laul laala iest.

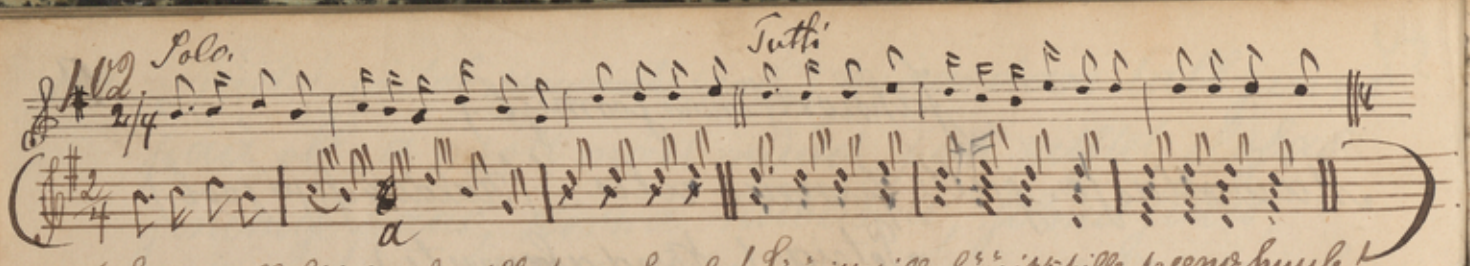

1. Lüü iks pille lüü õks ja pille peeno huule! Lüü iks pille, lüü iks pille peeno huule!
2. Lüü iks kannõld, lüü iks ja kannõld Käsi Käppä!
3. Kaabu kaesõ, kaabu joos kaesõ Karatõlla :,:
4. Keä inämb, keä jaajõ inämb ilotõlla? :,:
5. Neijo inämb, neijo iks jo inämb ilotõlli! :,:
6. Kaabu inämb, kaabu iks jo inämb Karatõlli! :,:
7. Lüü jõs laulo, lüü jõs ka laulo laalu lindo! :,:
8. Tõsta hääla, tõsta no ka hääla hõbõ noka!
9. Kelle hääli, kelle ta no hääli helehõmpi? :,:
10. Kelle kumõ, kelle ta no kumo kumõhõmpi?
11. Neijo hääli, neijo liks ta hääli helehempi!
12. Kulda pärga, kulda pärga kumõ kumõhõmpi!
13. Lätsta laaldõh, lätsta no laaldõh läbi laanõ,
14. Kulätõlõh, kulätolõh üle kulo:
15. Petäi ütel, petäi ta no ütel: Pille lüwas!
16. Katai ütel, katai ta no ütel: Kannõld lüwwäs!
17. Lüüü pille, keäke ei lüü pille peolejäkõnõ!
18. Lüüüi kannõld, keäke ei lüü Kannõld Koolejakõnõ,
19. Sie oo helle, sie oo jo helle neijo ~~kelä~~! hääli
20. Sie oo kumõ, sie oo jo kumõ neijo kumo!

55

(Jakob Prasko ees kergede tantsimas, tasku rätikuga waholt 03.
heites.)

21. Nakši neijo, nakši sõs jo neijo naljatama,
22. Lahkõl mielel, lahkõ jo[x]s mielel laulo lüümä!
23. Lepä lindo, lepä jo[x]s lindo keelotama:
24. Külä kärräs, külä sõs kõik kärräs, maa kõik mürräs!
25. Laan kõik laaluft, laan kõik jo laluft wäega helas!

[Wiis wiimaft falmi faadwad kõigideft kõrraft kerge tantsuga lauldud.] Kaupmees kes wäga röömsates saab, lähab silitab Prasko põske üteldes: Waat see oli kaunis! tulgem jvogem klaas õlud ka! (Kõik lähäwad, jvovad, Jahhor Petroga lähwad pääle jvogi kõndima ja imetellevad; Prasko tõnnib wahel sennätännä ükši; Odo jääwad kaupmehega laua jvure juttu ajama; tõised ei pane nende juttu tähelegi.)

Odo. (Kaupmehele enda wahel röömsasti.)
Eä no sõi tüjake õi, jet mull sie aevsieh, ku sä kotoft ärr olt, waïkene Seeno kah vo?

Kaupmees. (Röömsalt, ei sa aru.)
Seeni on! Aga kuft nüüd Karoli päewa aeal seeni saite?

Odo. (Häbelikult, käega heites.)
Tõõõtisõlanõ, eä no tääämbäne olõõi, eä no mä sõs sün ölõseõs! Suvinõ jo! —

Kaupmees. (Kes aru ei ja.)

Sũne juba! No kas nad halwaks ei läha ka?

Odo. (Naerdes.)

Kos nii wäikesel wiel hawas minnä wai midä!

Kaupees.

Kudas naad sel suil süs nõnda weikesed on?

Odo. (Häbelikult naerdes.)

Wäikene no oo, nõsta küllält üsäga!

Jahhor. (Küsib wahel.)

Mia tie taah kõnõlõdõ?

Odo. (Jahhorile.)

A seletä nüsaa wõi koft Seenoft Paadilõ kah!

Jahor. (ütleb

Ahah! (läheb ära kõndima.)

Kaupmees. (Smetelledes.)

Nõsta küllald! Kas üht ainust ehk?

Odo. (Häbelikult naerdes.)

No pallos jo jõs wiel arwat üskä wõtta!

Kaupmees. (Smetelledes.)

No on süs seal koht ja metsad, kus nõnda
suured on!

Oi olõt sõi küll nalatamise kah ära opno! Wet ta olga no suurõ wai wäikese mõtsa, näet ku saijas pääl!

Eesti Kirjanduse Museum

Kaupmees. (Tõsiselt.)
Ja, ja, meie pool on nad kohalt wäikesed, on mittu sada ühes kõrwis!

Odv. (Naerdes:)
Oi sõi jõlõt wäega sinis lännu, kuis sõ ümõt nüüda ära nalatõlla saatke! Koh nüä no pallo wähämbei wai suurõmba ürna! (Tahhor ja Petra könniwad, waatawad woodid, lähwad woodi viide taode. Prasko könnib wahel, istub, wahel kuulab weidi Odo juttu.) Nüä sõi jütled, mitto sada korwih?

Kaupmees. (Tõsiselt.)
Ja, meile tuuaks seija sõi müüa, on mittu sada ühes korwis, poondaks talwekś soola! Oga maitsewad head!

Odv. (Naerdes:)
No jõlõt sõi küll nala pidämise kah ära opno!

Kaupmees.

No kas teil ära soblatu ei ole?

Odo. (Tõsisemalt.)

Mida sa jutled, kui soolato?

Kaupmees. (Tõsiselt.)

Jah, nad kupatadaks enne ära, süs panolaks ühe tõrdu sisse talveks soola! (Prastu kuulab ka nüüd pealt, aga taganeb wiimate kartlikult ära.)

Odo. (Smetelles.)

Mida sa taah kõnolõt, koh tuvd niitetäs?

Kaupmees.

Igal pool, maal ja linnas, kus neid aga on!

Odo. (Jookseb kaupmehe juurest ja hakkab juure kartlikult, kuhu ka Prastu ja Petra tõtawad kuulama. Kaupmees on ükski, ei pane nende juttu tähelegi. Odo räägib:) Jahhor! Jahhor! Jahhor! Kullõ ummõht iniht! Ögal pool, maal ja liinah, koh latse oo, kupahtawad latsõ är, ja pantawad talwõs tõrdõhe sula, kõnõlõs Paat! Mä arwse jo, jet mõi aea tiõga weedo jutto, sõs nõie, kas täll oo kah õks saanu õigõt jinemise torro,

aa kõõga hukah! Ma wiel hüä peroist 107.
selete umast pveost Seenkost wai Seenost,
a täll anna pia wai nahka seandoa!
Kullõ jõa kah! ——

Q. f. Rahva Muuseum

Jahhor: (Tõisele kaupmehele juure astes.)
No kohe nüä jõs jäält tõrdost soolast seandas?

Kaupmees: (Jahhori otsa waadates:)
Süüaske ära!

Jahhor: (Ehmatades, käsa laotades.)
Mä jüttli Kulh! ega miolåge! — No nüüd
(ei könnib weioli.) jolõtweli õigõ tondiga kuoh!
(Kaupmees ei kuule nende oma wahel kõnet.)

Petra. (Tõistõle kaitlikult.)
Ka ku kurä koolo wüme, pand mielatsõ
kõik nahka, (Kõik waatawad sala kurjasse
ja kartlikult kaupmehe peale,) wott jõs
püirak! Jellõi iks miõ jellõi! nüüd
oseo wiel air sinemiese kah süümä! Ka ku
peroi kõrd pand meiõl kõike sün nahka!
jääräst joented wõi ustkõi; Küsü Jahhor,
küsü!

Jahhor: (kaupmehe juure kŭsima!)
Kas sa mie puol kah nii är sŭŏt?
Kaupmees: (strwab et tõised naljatawŭ)
Milles ei, wäga hea ka meelega igal jeol!
Praadilult jea lihaga maitsewad nad wäga head.
Jahhor. (Pelglikult nõnda kui tõised.)
No mia ju kuräga jõs nüüd lettä kah?
Oi joendet weli! (Süüdab kõrwa tagant.)
Odv. (Nuttes Jahhorile.)
Ärä kurja jõs kodo wüigu! tapamõ
tiä jünjamah ar! Kull Seenot kõgõ
hallõmb! — Sinno külh uma Praadi
kooltamisega, kae nüüd!
Petra. (Tõistele, kõik wahiwad jala kaupmehe)
Täkk oo joende hädä juur! Kea tiä ummõtõgi
joendes är kah tegi! — A Jahhor; ne tõõsõkõsõ,
mie ummõt mõista joendet arte, agu jaa
tagase! Arstimõ är!
Jahhor: (Weidi jälgemalt.)
Odvot mä aea tiõga jinne wiel weedo-jutto!
(Läbab kaupmehe juure, tõised kardawad, kui
kaupmees nendele weidi liginek.) Jinne jüŏ

õs määrastke lihha, kuis ja ummõt nüüd är kah opet jinemüse jüünä! Mia mie juoga nüüd är kah teeme? Sull olõõi müd, ku juur joende uiga?

Kaupmees. (Rõõmsade.) Eesti Rahva Muuseum

Mis inimese liha? Kes seda jõõb?

Õdv. (Nutles.)

Jesi könõlet köike sie aig, jet latsõ pandas juola ja jüüwäs tallwõ är! Lubaset mie latsõ kah är jüüwõi!

Kaupmees. (Naerdes.)

Lasteft polnud jo meil jutlugi; waiol seenteft! Teie ütlide enesel seeni olewad; neid mina ~~mõt~~ ütlesin, pandaks juola ja jüüakse!

Õdv. (Rõõmsamalt, tõised rõõmsamad.)

Ma könõle unaft peaft seenest wai seenkaft, könõlõõs mä seenist. (Ja teeb naeru nõu.)

Kaupmees. (Naerdes.)

Ma mõtlesin et seeno tähendapki seeni!

160. Hah, hah, hah, nõnda läkseid meie jutlust kohalt wiltu [~~Hah, hah, hah, nonda läkseid meie jutlust kohalt wiltu~~] Teie naljatusest ei ja määrast ka aru!

Jahhor. (Rõõmsalt.)
Nå kah mõtle, jet kuis tuo no wõõmalik oo! Tie / jutlu lätsi no kõõne wiirildi! Tuo tulõ jinämäst luust, jet ja olõt wäega kangõs uma keele kooltada laskno, hädä arwo saija! Tijä no kuis mie kottoh kõrda saa! (Odõle.) A Odõ, ja olõt õks ullimb ku tiä, saa õi arwo! —

Petra. (toistele hendade wahel.)
Tä no tija wiil (jäärest) õi! Aline uju jäärast! Pullos jäärtsel waea oo, wõt jinnetse pää otsa, ne jälkke susi wai kahõr! (Teised kuulawad kartlikult.)

Jahhor. (Petrale, lema ütelust laites, käega heites.) Tõõh! jätä! jätääh!

Kaupmees. (Rõõmsade juurde tulles.)
See oli isitse nali jälle! Alina mõtlesin et tõsi jutlu ajate! — Tulgem, joome selle peale

59 Klaasi õlut! (kallab klaasi joowad Odó joobwiimaliku.

Odo (Ennejoomist.)

Ta heitõmise pääle külh waea suutäüs wõtta!

(Joob, jüs Prasko:) Nüüd olõs wäega waea minemà minnà!

Tartu Riikliku Muuseum

Kaupmees (Kõõmsade.)

Ma soowites wäga, et teie lõpetuseks weel mõnè laulu laulaks! Naad on minule wäga oiele jäärele!

Petra. (Kaupmehele lõsilelt.)

Agu sà meid jälle kui är hirmutat?

Prasko: (Kaupmeest silitades.)

Hirmutagu ui jinàmb, sõs mielaala!

Kaupmees: (Heidab naerdes käega ja kõnnib, Petra oma kõnega temal taga.)

Petra. (Kaupmehele, karu näu pääle näitades; mis kuskilgi tvolipääl: [midas Prasku, ka lõised mõõda kõndides ehmatàsid.]

Agu sà tuo pää jälle otsa panõt, ne ollõke walmis soend! (Õised nende juttu ei kuule.)

Kaupmees: (Naerdes, wõtab karu näu kätte; Petrale:) Kui teie ka selle põha panete olete suur soend! (Paneb karu näu Petrale põha. Tõistel on selg seia poole, ei näe midagi.)

Petra. (Karu nägu ees, jookseb selja tagant tõiste sekka, ule õla karu wüsi tehes Jahhori, Odo ja Praskole:) Näh! (Need ehmatawad ära ja tunistawad tad Karilikult.)

Jahhor. (Petrale, keda ta ära tunneb.) Tõõõ Petra, miä sull taah hädä oo!

Petra. (Tõistele pead rapsutades jäädme häälega:) Kas mä kah soend olõ?

Odo ja Prask. (Karilikult) Wõeh, sõ jolõt jo wäega jälles soendes tell, Keä su ummõt ärlegi kah?

Petra. (Karu näu eest ära wõttes. Tõistele kaupmees naerab.) Aa, olõõi tiä kah soendes tell õi, ta jo nali; miel jääs tuvsamas! (Praskole, nägu ette tahtes panna:) Prask. pano—

Prask. (Kõrega kuitses taganeb) Aline sinno!

Jahhor, Odo, Prawko. (Rõõmsamalt.)

Wai nali oo! oi Paadowaimo! (waatawad temapäle.)

Petra. (Rõmsalt õõsele.)

Jano laalamõ nüüd, Paadolochi; — Laala=
mõ: (I) „Olõs hääli mull jinedoine!“ —
(II.) Kolga neijo Kullaigõsõ!“ (Kumb laul saab
laultus, saab jün enne nimitadud.)

Jahhor. Odo. (Toentades.)

Jano laalamõ!

Petra. (Rõõmsalt.)

Kargamõ kah üleh!

Kaupmees. (Kes pealt kuulis.)

Aga jooge enne kloas õlud! (Kallab wälja,
kõik lähwad laua juure.)

Jahhor. (Enne õlle joomist.)

Hä wõtasse juutäwwe Kõwwa inne.

Petra.

Hä kah wõttasse!

Kaupmees. (Kapsi wälja pallades.)

See on õigus! Enne ~~joomist~~ laulmist
tarwis ennast rõõmsaks teha. (Joowad.)

Odo. (Jahhori joomist kinni hoides.)
Joogumi ja jinämõi!
Jahhor. (Käsi walla kisKes.)
Lolõõ! (Häält kaub klaasisse.) joob.)
|Koik seadwad walmiks laulule, Odo laulab ees.|
I Laul. Olos mull hääli inetäne.

Rõõmsalt kergelt. № 6.

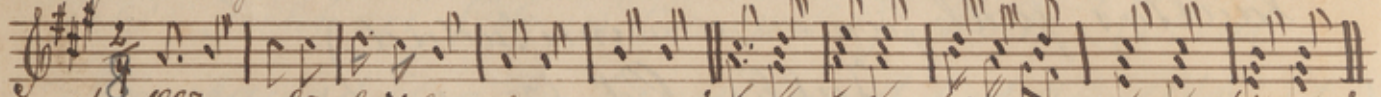

1. Olõs, olõs häälimul inedane! Olõs, olõs häälimull jinetäne!
2. Kurko, Kurko Kolma joos hawwadano! :;
3. Petäs, petäs ärä joos pilli hääle! :;
4. Kallas, Kallas, kinni joos Kande Keele! :;
5. Pill oll, pill oll hele joos pedäjäne! :;
6. Kannõl, Kannõl Kumõ joos Kadajano! :;
7. Mõts oll mõts oll hele jo maa all Kummõ! :;
8. Laan oll, laan oll wäga joos laaluline! :;
9. Hele = hele hempi wiel mino häälï! :;
10. Kumõ = Kumõhõmpi wiel Kulda Kurko! :;
(5da salmi aeal hakatakse ühes tantsima.)

II. Laul. Kõlga neijo Kullaköösõ.

Oglafenalt. (N: 4.)

Soolo.

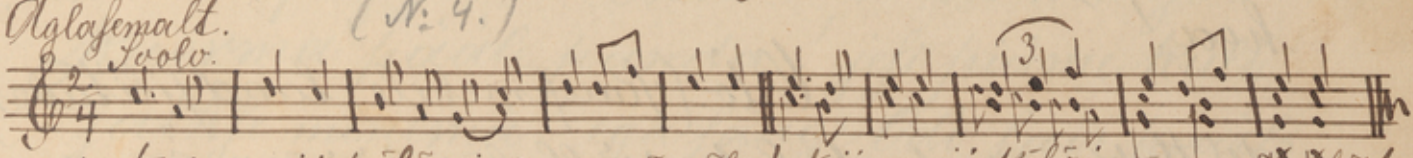

1. Neijo-neijokõsõ joos noorõkõsõ! Neijo-neijokõsõjoos noorõkõsõ!
2. Kõlga-kõlga neijo joos Kullaköösõ! :,: Oesta Kahen Musa
3. Węere, weere neijo ties wirwekese! :,:
4. Är'tie, är'tie uśko joos kuśi kielsa, : :
5. Kuśi, kuśi kielsa joos seisi mielsa: :,:
6. Pois oo, pois oo luudo joos petijäśśa! :,:
7. Noorõ, noorõ neijo joos naarijasta! :,:
8. Ärä, ärä, pelä'k iks, ega es wotta! :,:
9. Ärä, ärä naare iks, ega es naida! :,:
10. Pettõ, pette ärä üü pimeduśeh! :,:
11. Warra, warra wäläh joos walgõ tullõh! :,:
12. Pois oo, pois oo luudo joos pettijäśśa! :,:

(Petra omalt poolt tõendades, et ka kõik sition laulab veel:)

13. Petti-pettijäśśa, a ka wõttijäśśa! :,:

Petra. (Tõiste lauljatele.)

Tie laadat seisi nii är ku waśt üśśe naist olõs-wõtnõs!

Kaupmees. (Kõomsade lauljatele.)
See oli jälle üks ilus wana Eesti wärandus!
hea!

Odo. (Kaupmehele, laadsilitades)
Well ku kodo tulõt, küll jõs jäädl jo laala-
mõ, nii jet tarõ murrä käeh! Nüüd wõega
waea minemä minnä!

Jahhor. (Ka lõentades Kaupmees)
Jaah, wäega külh waea minemä minnä!
Well mie iks asa kõik üteh wõtamõ!?

Kaupmees. (Kõomsalt)
Kudas siis kuhu teie omad asjad seidki jätate!
Ma lasen poisil warsti ohuse ette panna!
Jooge nõnda kaua mõni klaas õlud ja sui-
tsutage! (ärä.)

24. Etendus.

Setukesed, ilma Kaupmeheta.

Petra. (Jook, suitsutab; lõistele.)
Ka kuis sõnaline tõõne weli, Kunage ku
koolõl! — Wai pagõse är! —

Jahhor.

Är no pagõse! — Meil tulõ iks hüäge kuorma pääle panda! ješi siäme külh jalkse minemä! ega sääge Odo saŭi pääle isto! (Waatab ümber:) Süst tarõst tulõ no külh palle õi! Mõ kae miä siin tarõh kah oo! (Waatab üle õise ukse.) Wõeh jesäkene seh, siin oo wäega palle kauba! mie saamõ no kõõne rikkas! (Õised waatawad ka. — Körraga senna luppa ja üstlewad järeslikku:) Wõeh jesäkene!)

Eesti Rahva Museum

Odo.

Eä no mie jütte körraga kõkkõ jõwwaŭi är wiijä?

Jahhor. (Pabiros põleb.)

Tall waat tubli huo oo, tuo pääle wõi hüäste aija! A miä jääs kah, panõmõ taba taadõ. (Lähab istub laua juure.) Waea weedo juurva kah, nüüd oma kõik aja jooneh! (Joob.)

Odv. (Hahhovid keelates;)
Jahhor; Jõi iks tõõmbä hindä är sombit!
Mõllõ ummõt ku ullis jõiät, miä jõs kah
saasõ!

Jahhor: (Pahhaselt.)
Sä ummõ jutta ne kielmistega aeät
minno küth ullis!

Prasko: (Murelikult keelates.)
Tsäädsä, tsäädsä, ega ta no juo kõtto ei täädä!

Petra. (Lava juure istudes, kartlikult.)
Mõi kah maadsa! (Kallab ja joob.)

Jahhor. (Petrale, pahaselt.)
Sä kah iks ieh ja takah, rieh ja rätah!

(Kaupmees tuleb sisse.)

25. Etendus.

Endised. Kaupmees.

Kaupmees. (Sisse tulles.)
No hobune on walmis! Aga härg ei taha
mitte paigal seista! (Wõtab raha punga.)
Siin on jüs see raha! (loeb) 16 rubla 37 K/k.
(annab Jahhori kätte.) Tänan wäga täna õhtu=

Se nalja eest! Kui kunagi linna tulete, tulge ikka mind ka waatama! Vaata Tahan Minnem.

Jahhor: (Imestades.)
No kas sa jesti sõs tulõvi nüüd üleh?

Kaupmees: (Köömsalt.)
Nüüd on juba hilja, ei lähha enamb! —
Aga wõtke ala reisi weel mõni suutäis!
(Kallab klaasi.) Sõs jäi minul hobuse ja
härja järel waatama!

Jahhor: (Petrale, eneše wahel.)
Mine kae mädnes tuo huo ja härg oo!
(Petra lähab.)

26. Etendus.

Endised ilma Petrada.

Jahhor: (Kutsub Odo ja Prasko kõrwale, räägib nendele; Kaupmees ei kuule nende jutlu.) Nüd tie arwadõ! Hulk rahha külh and', ku huo ja härg kah oo, sõs jättame sõidõl tiä wõi siija!

Odo.
Jättame pääl, tiä mas' jo mitma wõrra, ku tiä jesti wõõrt oo!

Prasko. (Tõentadest.)
Nunjaah! (Petra tuleb sisse.)

27. Elendus.

Endised. Petra.

Petra (Koomsade sahhorile.)
Ilmato sunn hun ja härg! Sme illos tõld
Kah! tulgõ kaema!

Sahhor. (Petrale.)
Well ku lõiame, sõs lõiameke jo itte kõrraga
kõik! (Kaupmehele.) Well ku sõ no arwat
nüüd, jet nüüd jeji tulõõi, sõs olgu n pääl
sie kõrd! Nüüd tüjame koh jolõt, kull
mie tõist kõrd tulõ jäll! — No jättame
no sõs sie kõrd jumalaga, (annab käe.)
Noh jumalaga no sõs Paadokõnõ! jelä
no pääl jedese! (Odole käega näidates.)
Kaeh sä usuõs! —

Odo. (Käib kaupmehelesaka)
No jää no sõs muo puolt kah jumalaga!
Mä iks seenikauwa usuõs, nüüd usu kõ!
Paado! (silitades kaupmeest.)

Prasko. (Kätt andes häbeli Kult.)
Jumalaga hüä Paadu! (Kaupmees, käis tükk aega kinni hoides ütlebrõõmsalt:) Jumal Kaasa.!
Petra. (Kätt andes.)
No prasjäi Paadokõnõ! Unõhta no är, miä Karah mõni kõrd lüga tei! —
Eesti Kuhva Museum
Kaupmees. (Kõõmsalt.)
Joogem sõbrad ala veisi weel mõni Klaas!
(Kallab Klaasi.) Aga, (Kõputab Jahhorile Käega õlapeale, Kes joob.) olete teie mees, nõnda ennast näu ja riiete poolest muutnud, et waewalt tunda endist Peetrid! — (Lähwad wälja. Wahe tekk langeb.)

III. Waade.

(Kaupmehe enoline tuba, Kaupmehel kasukad ära pantud.)

1. Etendus.

Kaupmees. (Ukši isieneses.)
Waat see oli iseki Nardi õhtu! — Ei lea Kust Peeter need kolm tõist enesega Kaasa oli toonud! —

Naisterahwad olid kohalt kaunis wanas Eesti riietes! Se neiu oli kohalt kaunis! — Ehk kes täna õhtu no ennast ära awaldab! Sellu keele murre kõigil nõnda selge, nagu päris Setukestel! — Küll oskasid kõnetega palju nalja teha! — Ma tahtsin wahete peal ennast pahandada, et wast pilkama on tulnud, — iks Paat ikka tõise järele, — aga see oli nende nali! — Woib ka olla, et Peeter nendega tuli minule Eesti headust näitama ja nõnda mind nagu karistama, et minu prii=nimi Saksa radal muudetud on! jah see woib küll olla! — Wäga kaunid wana Eesti laulusid laulsid! — Lõbus õhtu! — Aga Peeter olli ennast nõnda Sellu mudrisse seadinud ja abeme ette pandnud, et waewalt tunda ära wõis! (Nahk astub tuppa)

2. Etendus.

Kaupmees. Nahk.

Nahk. (Murelikult.)

Tere õhtust, kaupmehe herra!

Kaupmees. (Imestades.)
Tere! no mis ära unustasite? (Waatab tad.) Juba
tõistes riietes ka!

Nahk.
Eesti Rahva Muuseum
Palun andeks et ma mitte aegsamalt tagi
ei tulnud! Olsin kõik liin neid riidid, aga
kuskilt ei saada; Juan ei ole ka kodus; selle
läks aeg wäga pikale! — Täna õhtune nali
jääb meil nüüd küll pidamata!

Kaupmees. (Kõmsalt.)
No eks sest küll ei ole mis enne juba liin pidasime!
Kes olid need tõised liin teiega? Kes oli see
Kaunis neiu?

Nahk. (Imestades.)
Still see olli?

Kaupmees. (Naerulikult)
Nüüdsamute, kui teie kõik liin naljatasite ja
laulsite Setu riietes ja keelemurdes!

Nahk. (Tõsiselt.)
Ma pole liin kedagi Setu riietes näinud,
ei ole ka sest saadik, kui eilt läksin, seia
saanudki!

Kaupmees. (Naerdes.)
Teie heidate ikka weel nalja edasi! Nüüdsamuste ometi läksside süt, wõlsside oma hobuse, härja ja ka raha ära.

Nahk. (ehmatades.)
Kudas, mina pole ju seia poolegi saanud! Mis see süs on! (Kõtleb.) Parhilla seisis küll ühe trahteri lõuvel üks hobune härjaga, Selukesed olid seal juures; et ma mitte kohalt ligitolt mööda ei tulnud, ja et pime on, ei saanud ma ära tunda.

Kaupmees. (Ehmatades.)
Kas tõsi, et teie nüüd sün ei olnud?

Nahk.
See on Jumalat wastatõsi! Ma pole sest saadik, kui enist läksin rüdid otsima, seie saanudki!

Kaupmees. (Pahaselt.)
Mis kõrd see süs on! Ega ma ennast ometi ei petnud! (Panebsõrme ölsa ette.) Kus seisal see hobune härjaga?

Sünfamas ligidal ühe trahteri läwel!
Mehed läksid sisse, kaks naisterahwast jäid
wälja!

Kaupmees. (Järsku.)
Wõtke Karl ka ja kutsuge nad tagasi! Aga
eesmalt heitga, ehk tulewad kohe; kui mitte,
siis wõtke wahtmeistrid abiks! Aga tehke
siis ruttu, ehk lähawad ära (Nahk läheb.)
Needsamad ollid sün!

3 Etendus.

Kaupmees. (Ükši isiseses.)
Mis pagana kõrd see siis on! (Iga ütelusewahel
weidi aega.) Üks nendest oli kohalt Peetri
moodu ja ma pidasin tad ka selleks! —
Misjugune pahandus sündis! (Sidab kõrwa-
tagant.) — Kes naad peaks siis olema! —
Küll Peeter naad siis ikka kätte saab, kui
nad sarhilla weel seal ollid! — Peasinimene ennast jah ei petta, kui ta paljalt
arwamises isiennast usaldab! Ma tahan
edaspidi ennegi kindmade teadusse põhja peal

ennast ufaltada! — See on ijke tükk, andsin Peetri päaha kõik tema kraami ja raha neile! — Arwasin et Peeter ifi on, ja ennast nõnda moondanud! (Peeter tahk ja jahhor peawad ka wõimalikult ühe pikkused ja näu jumega olema.) — Lähab jubá hea tükk aega, aga ei tulewädweel. Kui nad enam neid kätte ei ja, siis on pahandus suur. (Süüdab pahaselt körwa tagant.) — Wõtt ilus Mardi õhtu! — Tarwis eneſel ka waatama minna! (Lähab ukſe poole, kuulab.) Aa, üks lärm on juba õues! (Kuulab.) Juba tulewad! (Ukſe taga kuulus könwa healt.)

Jahhor: (Ukſe taga, tad ei näe.) Tulgõh, Tulgoh Paadi mano! Ka määrſe liina mafurniſtki mano afoſewa! Nääole hoſen ja härg! Oi äbäriſtka, fuuhagu, mõtſatigo, järtus! Küll Paat teele näütäs.

Kaupmees: (kõõmſamalt eneſes.) Need naad on jah! Iſeka oma Paadi laul!

Jahhor: (Ukſe taga edaſi röögatu.) Odõ, Prastega, jõüage tie huvolõ mano, är

67 tie lasko kellge midä puttu oi! Ku hädä oo, jõs täntage! Päremb Halla Petra jääb jääb kah mano abis! —— (Peetrile ja Karlale.) A tie masur= niki tulgõ Paadi mano! läkeh! (Wõttab ukse lahti, Jahhor kreskes, kumagi käega lõistel kinni rinnust; nendel jalle Jahhori vladest kinni.) Tulgõ äbäriku! (Tombab neid.)

4. Etendus:

Eesti Kirjanduse Muuseum

Kaupmees: Nahk. Karl. Jahhor.

Jahhor: (Jõisi kaupmehe juure wedades:) Paat kaeh, määrtse masurniseu meele mano afofenwä, hobõst ne härgä käest är hiskma, jet näil ollõv! Näütä naale pinele! —— Määntse mõtsatiä? toosõ umma! Näütä nääle!

Kaupmees (Jahhorille.) Kus hobune ja härg nüüd on? (Jõised tahawad kosta, Jahhor kostab isi kõvaste.) Usõh! Odo Praskoga ja Petra jäiwä mano wahis!

Kaupmees: (Jahhorile.) Ma tahaks seda raha punga weel läbi waada= ta, minol olliseal üks= wäga tarwilik täht sees, näidake! (Kätlega kinni hoidmine lastaks lahti:)

Jahhor. (Kaelast nööriga kolliga seest wõtles.)
Mä näes joht määraſtke tähte; üteh trahterih wiel
kui ne loi rahha; poolõ rublet poimõ ärr kah!
Wetta kae no! (Annab Kaupmehe kätte; Kaupmees loeb
raha, Peeter waatab juures, Jahhor Peetrile ärgäega
näidades:) Ta pääle juuſte full kah süä wett,
olõs ta kah full olõſe! — Oi! —

Kaupmees. (Peale rahalugemiſe)
Pool rublad on jah juba ära kulunud, hm. —

Jahhor. (Kaupmehele kõrwalt.)
Jaw, olõs wai mõni kopek wielgi kaluno, ei
Odõ Praskoga nakſewa usſõh rüükemä, jet üttle
huw mann, ne ollſike nie ſa' järtüſe! Näüta
ſa nääle nüüd miheste! (Kuſitkad näidades.)
Jkae määntſe ſuuka tõõſõ umma!

Kaupmees. (Rahapunga käes
hoides Jahhorile, kes iſi Nahka ja Karlad wahib.)
Kuule mees, üttle kes ſina oled ja miſ ſa ſün
olſid?

Jahhor. (Nahalõ, arwatawaſt ſelleſt küſitſi.)
Noh jüttle äbärik, keä ſa jõlõt ja miä ſõi
olſid? Nah ſullõ, nüüd ſuu kinni! (Kaupmehele.)
Paat mä jüttle jo, keä tiä muid oo ku maſurnik;

Jäänitse tahtwa hüäste wemmelolämist! (Käitab ruskat 29.

Sahk. (Imestades.)

No need on õige inimesed!

Jahhor. (Pilgates.)

Õigõ = inimise! Mõ ja jõs arwat meid elõwat, ah jäänitse jaapini nigu ja jolõt? Oi! — Wai jüttled hindä õigõs inimises? (heidab kaega:) hõõõ! Kae iks et mõtsko silmake pääh! Kae hal ummõt hindä!

Kaupmees. (Pahaselt Jahhorille.)

Mina käsin sinu käest weel, kes ja oled ja mis ja siin otsid?

Jahhor. (Imestades.)

Mun käest küsüt waih?

Kaupmees. (Pahaselt.)

Ja, jä, ja sinu käest!

Jahhor. (Pahaselt.)

Paat, sull nättä kääwä nõrgahusõ! Tuo raha siiä, mä lää är minemä! Jää pääl ja jäänede kelmega siiä! Tuoh! (Kündab käest.)

Kaupmees: (Rahkle raha kotti andes.)
See on selle mehe raha! Wõtke Peeter! 30 Kopikaw
saate weel! (Jahhor waatab pahaselt.)

Jahhor: (Pahaselt.)
Säärtse kelmile annat sä raha, mu kõest
wõttad är! Saawi midägi, waea kutso Petra kah
appi! Nättä jet sä Saat kah jesi jüts mosur-
nik jolõt! (Lähab hõikab üle ukse:) Petra tulõ
siia!

5 Etendus.

Endised. Petra.

Jahhor: (Petrale.)
Ikka ummõt äbäriteka miä sün sinnüs! Saat
wõtt muo käest tuo raha ärtke, miä sinne and,
ne and tallõ (Nättab käega Peetri peale.) Kellmile,
keä meid tie pääl kiusas! Saawi midägi,
kisomõ käest är! Saat oo ullis jäänü, täll
kääwä ikes nõrgahusõ! A mie wiime tiä
nüüd üteh är; saawi säärtse ulli päägä
tiä sün ellämi, ku nüda umma rahha
kelmele pill! Kisomõ inne raha är!

Petra. (Wihaselt Peetri juure astes.)

Anna raha ära hüäga! (Tõmmab teda rinnust. Peeter waatab kaupmehe peale ja kõnnib tuas. Petra temal järel astes, pilgates:) Kõnd, tiä kõnd! (tõmmab Peetrid.) Mis sä kõnnit taah! Kõnd! tiä kõnd! Ah sä märgit kuis ära paeta saat! ahah suuhagu, siin (näitab rusikad.) oma päkä!

Kaupmees. (Pahaselt Jahhorile.)
Ütelge ommete, mis meele peal teie olete ka?

Petra (Annab et Peetrill küsiti, Peetrile.)
Noh jütle (tõmbab teda.) miä meele päal sä ummõt olõt kah? (Peeter ei lausu sõnagi, waid kõnnib mõtles.) Eäah, nüüd tulõõi sõnnage suust! Ka nüüd jolõt näguleh! (Kaupmehele.) Täll olõõi meele sieh midäge muud ku krutsko! (Jahhorile) Kas raha tiä käeh oo waih?

Jahhor. (Petrale.)
Tiä käeh kõ pungaga! Kisomõ ära!

Petra. (Peetrid pilgates, waadates.)
Selle kõnd torrõhe wäega. Näet! (naitab kui Peeter kõnnib.) Kaeh! Tiä jo rikkas tijät! (Lähäb raputab Peetrid rinnust.) Tühä mõtsa päale, kas annat raha hääga ära-waih?

Peeter. (Kahitsedes Kaupmehele.)
Mis nüüd saab ka?

Petra. (Peetrile.)
Küsü sa wiel miä nüüd saasõ! anna raha är
ne jutt suuga otsah!

Kaupmees. (Peetrile.)
Naad on ullid, midagi muud!

Petra. (Kaupmehele wiltu arwates)
Ulli, ulli jaah, miä muud sõs! Siä nakse miega
tie pääl tembotama!

Jahhor. (Sahaselt Kaupmehele.)
Sa jesi targõmb jolõt ku miä! Wõtt muo käest
raha är, annyl tälle; miä täll wiga wasta
wõtta! Nä jütli jo, jet sull kääwä nõrgaksõ!
Noh nüüd hindälge siä haigõ jet nüda teit!
Mine kiso jesi tiä käest är, mineh! (tõukab taad
weidi.)

Kaupmees. (Kurwalt.)
Mina ei saa aru!

Jahhor. (Kaupmehele kahitsedes)
Nä kah arwa jet sa ärwo ei saa, kä kas ta
pää no weedo klutte oo saanu kooltamisega!

(Kurwalt.) Mull oo sinno wäega hallõ! Paremb tulõ jeśi kah iks är kodo, küll mie jääl perrä kae! Wõtta raha tiä käest är, lääme umma tied! Siin petwä kelmi ju käest kõ är! —

Kaupmees. (Pahaselt tõmmab Karla enese juure käega näidates, räägib talle lawwa ääre peal. Jahhor Petroga nõuawad seni Peetri käest raha, ei kuulegi kaupmehe kõnet.) Karl, sina mine aja wõeras hobune hoowi, hoowi wärjad pane lukku. Siis mine kutsu politseimeister paari wahtmeistriga ehk soldatiga sein, aga ruttu! (Karl lähab, kaupmees hõikab talle lõiwe peale weel järele:) Politsei warsti! (Seda kuuldes jätsid Jahhor ja Petra Peetri ja jäid kaupmehe otsa wahtima.)

6. Etendus.

Endised, ilma Karlata.

Jahhor: (Kaupmehele, selle wõmatse hüü peale küsides:) Mis sõi jüttlid Paat?

Petra. (Jahhorile.)

Tiä tänaht meele Winnekeeli: „malzõ warste!"

Jahhor. (Pahaselt.)
Ega midägi! Tiä näüs kõ kelme puolt ollõv!
Wõttame Petra jüäme rindo, kiſomõ umaraha
är ja läämme umma tied! Täll Winne=kiel
käh juuh, a mielt olõõi pääh! Tuloh Petra!
(Lähwad Peetri juure, mis Jahhor ees teeb ehk kiſib,
seda kordab Petra järele. Peeter tahk könnib tuba
pidi.)

Jahhor: (Peetrid tõmmates.)
Kas annad rahha hüäga är? (Petra kordab
tõiselt poolt nõnda samute. Peeter könnib ikKa,
Kaupmees waatab kurwalt.)

Jahhor. (Peetrid tõmmates.)
Kohes jä pakõt taah? (Petra kordab tõiselt poolt.)

Jahhor. (Peetri rinnust wihaselt
kinni wõttes, mill see könnib:) Noh jüttle (mis) miä
jüttled? (Petra tõiselt poolt nõndasamute.) Peeter
waatab Kaupmehe peale ja rappitab pead.)

Jahhor. (Seda nähes pilgates, rinnust
kinni.) Jaah nüüd hallõ är anda!
raptas wiel päädi! (Petra kordab nõnda
samute.)

Odo. (õuest kuuluks heal.)
Jahhor! huo kõ härrãga wijas är! mie huo kah! —

Eesti Rahva Muuseum

Petra. (Jahhorile.)
Kullõk, Odo tantõs usfõh!

Jahhor. (Petrale.)
Well täll kah ikes igãwas lätt! (Peetrid raputades.) Anna raha rutto, Odo jo länu,= tas (~~usfõh~~) minemã! (Petra kordab nõndasamu= te tõsselt jeolt.)

Kaupmees. (Peetrid tröõstides.)
Peeter Nahk, wõtke weel weidi!

Petra. (Peetri rinnust kinni hoides.) Kaupmehele.) Kiã, ah minno nahka jeanõt!

Kaupmees. (Peetrid edasi tröõstides.)
Politzei warsti? !

Jahhor. (Pahaselt Kaupmehele, Peetri rinnust kinni hoides.) Kis malzõ wars= te! tõ samm malzõ! turak! — Tiã pand Petra nahka! (Petrale.) Pelãkui Petra midãge, tiã ullist pããst niida jo ammu ãhwãrd! Inne ku tiã kahru muodo oll, jõs wiel jeelk= set! —

Nüüd peläku midage! Kisomõ uma raha
är! (Lähwad kisuma wägisi Peetri käest raha,
ajawad käsa pulkhu, Peter rebeleb wastu. Jahhor
ja Petra rägiwad wahel:) Koh kurăh täll
ummõt tuo sung oo kah, ku lõwwă õi wiel
är kah! (Kaupmees tahab aspi minna, waatab
ikkoa läbi akna.)

J. Etendus.

Endised. Odo.

Odo. (Kuttes sisse astes:)
Jahhor, miă tie ummõt es tulõ aspre, ku
mă tänide! Huo kõ härăga wiide käest
är! Aie huo kah wiel!

Jahhor: (ähmatades, Petraga,
Peetrist käed ära wõttes:) Oigõhe!

Petra. (Jahhorile.)
Mă jinne jüttle jo, jet Odo hõik usson!

Jahhor. (Odole)
Kohe miă sõs wiide?

Odo. (Kurwalt.)
Sujă huuwe aete kõ, wărăke puurte

tabalõ! (Kaupmees ja Peeter ajawad endiole wahel taſa jutto.)

Jahhor: (Odole, kes ka Petra juures, lauwa ääre peal.) Sõs oma õks kõik kääh! — Mio mieke sõs är teeme, Paadi waim wõtt muo käſt tuo raha, mia inne and är, ne and tallõ kelmile, nüüd kisomõ ja küsamõ, saavi ne saakeõi kätte!

Odo: (Ümberwaadates.)

Koh Paat oo?

Jahhor: (Näitades:)

Nõet taah sais ku nui! Tegi uma ulli pääga paha är, nüüd kõik hädäh!

Odo: (Kaupmehe juure astes:)

Wõeeh, määre jillos jeſänd nüüd tõõne oo! (Kaupmehele.) Paadokõnõ, mia ſäno nii pahaslõ teit? (Kaupmees põlgdes ennaſt ära käändes: kõnnib. Odo hääletsedes taga järel käies:) Olgumi tuo peräſt midäge noroh õi! —

Jahhor: (Odole kästes:)

Odo ſä mine wällä, wahi, kaku mõni hoowiſt niikauwa är wiise! Mineh!

Odv. (Minnes:)
Mõ lää! Kääge no Paadoga ilosahe ümber.(ära)

8. Etendus.

Endised, ilma Odvoda.

Jahhor. (Petrale pahaselt:)
Tulõh, kisomõ nüüd uma raha är.!(Lähawad, wõtawad Peetril rinnust kinni.) Anna mie raha! (Petra kordab: Kisa suur; Kaupmees lähab aspi, wehklewad kangede. Jahhor üttleb ees, Petra taga wandesõnu:) Oi sunsagu! — Oi mõtsatigo! — Oi järtüs! (Odo tuleb Praskoga)

9. Etendus.

Odv. (Praskoga üks õige järel; ise ära ehmatanud hüüawad:) Sõda tulõ! (Õiged oma welklemise peal ei kuule; Odv lähab tõmbab Jahhorid:) Sõda tulõ, Jahhor!

Jahhor. (Wehklemise pealäritadult:) Mine mart, mis sa mutitat! (Wehklewad edasi.)

Prasko. (Kartlikult ümber woradades Jahhorile.) Tädä sõda!

Endised. Politseimeister. Kaks sõdalast. Karl.

(Karl tuleb politseimeistri ja kahe sõdalasega, kellelpüssid ühes, tuppa; endised kiiklewad ikka; Jahhor ja Petral olgu seljad tulejide poole, et neid ei näe; Odo Prasko ga näewad kohe; ka Kaupmees Peetriga näewad, kuna nad ukse poole waatawad.)

Eesti Rahwa Muuseum

Odo. (Jahhorile tagant tõmmates) Sõdalarõh! (Prasko kordab.)

Jahhor. (Lööb üle õla Odole, kes tad takistab, ja lööbki Politseimeistrile rindu, ehk kui ulatab, mütsiseaft maha öeldes:) Mä sullõ x taah näütä muttelamaft! (Petra tavlas jälle Peetrile liiga, loob selja taade sõdalatile rindu.)

Politseimeister. (Järsku kõnge Eesti keele mundes:) Kis kõrd siin on? (Jahhor ja Petra waatawad üle õla tagasi; hoiawad käega Peetri rinnuft kinni; Odo ja Prasko waatawad wäga karilikult.)

Jahhor. (Imestades politsei ja Peetri peale waadates, politsei sõnu korrates wiltu.) Mis kõrdsoh om! — Miä mie sõstie! Wõtt mie raha är, kisomõ käest, ka kas kui no hääga and! piäme rinnest kinni, wast lätt kah kaala nahk weedo kõrtso! —

Politsei (järsku.)

Mis ja räägit?

Jahhor. (Õpitselt.)

Eä no mie ütsindä röögiõs, nsiä kah röögewä meele wasta! (Näitab kaupmehe ja Peetri pääle.)

Politsei. (Kaupmehele terwitades.)

Herra Paading, misfugused meked on teie maea rahu rikkumas?

Kaupmees. (Politseile, Jahhori ja Petra pääle näidates:) Need! — wõtke nad kinni ja nõutke järele, kes nad on ja mis nad otsiwad! Mina ei ja nendest midagi aru! —

Politsei. (Soldatidele käskides.)

Wõtke need meked (näitab Jahhori ja Petra peale) kinni! (Kumgi soldat wõtab tõise õlest kinni ja

74 tõmmawad ukse poole tagasi. Odo Praskoga hak=
kawad nutma!)

Jahhor: (Julgede soldatile. Kea
neid tõmmawad.) Hiä tie hullade miega!
Jesi tijõ wiel midage õi kuis mie asi oo,
nakkadõ mullijtama!

Petra (Soldatile woastu rebeledes.)
Mis sä mõsõt taah! (Soldad tavtab püssi peraga.)

Odo. (Jahhorile ja Petrale nuiates.)
Koi nie olke, kea liinah mihe kõõ huvga
elõjide seltse kinni weiwõi, miä mä inistä
selete!

Petra. (Kartlikult.)
Ka ku wiiwä meid kah elajide seltse!

Politseimeister. (Tõsiselt Setutele)
Teie peate minule selgede wäljaa seletama,
kes teie olete ja mis teie siin otsite?

Odo (Kurwalt Jahhorile)
Tano seletä ilosahe nääle är, agu tulõ=
wa meele apsa!

Jahhor: (Tõsiselt politseile.)

Mie no seletäwi! Ka tuo aji wo nii: Minewä aasta
tõi mä ütte härä nimega paat Jüjä liina
müwwä; tull turu päält jüts walgõ pollõga
mies wasta, kea hindä lihvniku jüttel ollew
nel naks-muo käest härgä kauplõma. Mä
nõõse 60 rublet hinda, a tiä heitõ kõ, ne jüttel:
Miä tiä ieft sõs-nowwase, ku tiä koltõt olosse!
Mä nakse imehtellemä jet koh härge sõs-koltõ-
das! Tiä jüttel hindä härge koltaja ollõwvõ,
ne näädas käega mõne suure jesändä pääle,
jüttel: Na kõik oma koltõdu härä! Ku mä
kah uma härä är lasõs koltada, ka miä
tiä ieft sõs-hinda saasse. Mä küsse: Pallõs-
lät sõs koli rahha? Tiä nõus 60 rublet.
Mull oll' kah jäll' linno ieft saado 60 rublet
rahha üteh; anni lihvniku kätte härä
koltada, ne masi koli rahha 60 rublet
tälle kätte. Tiä küsse wiel mu käest, miä
härä nimi wo? mä jutle: Paat. Tiä kuts-
õkse päämä päält aastaija peräst serra.

(Kaupmees, Peeter ja Politsei tükib naer, rapulabwahel praeg) 143.

Õdo. (Jahhori käest juttu wolles.)

Mä olli jo nii pahanõ ku jahhor koda tull, jet
keä tied miä tiä jäll hullu pääga tennü oo!
(Jahhorwõlta abjuttu käest.)

Jahhor. (Õdole käega heites.)
Jättä uma joro! (Edasi rääkides.) Noh hääkene
külh ne: Mä jaaõs õkwa pääwä pääl aastaija
peräst perrä tulla õs; ne tulli kats nädalet ilämp,
õkwa läämbä. Tull jälkk jüts wolgõ põllõga
mies turu pääl wasta. Mä küsse tiält:
Kas ~~hein~~ lihonik olõt waih? Tiä kostõ: Jaah!
Mä küse: Agu olõtke tuo, keä minewä aasta
muo paadi kuule wõtse 60ne ruuble ieft?
Tiä kostõ: Keä muid fõs! — A täll olõs midäge
jinämb meeleh õs, fõs felete mõi tälle kõik
niisaa jilofake är, nigu nüüd teelege, fõs
tull' tõõfõl kõik ilofake mielde, ne jüttel:
Olõs fõi õkwa pääwä pääl aastaija peräst
perrä tulnu, olõs jäält (tiä mant.) Paadi
kätte saanu; Paat olnu fõs jo ilofake
wällä kwoltõt, täll olnu wõiega hüä pää, —

ne hääkene külh — Paat lännü är jo kaupmi-
heske; Lihonik juhat jet siin maeah ooge, ne
siist lööseme kah una Paadi kätte! (Tõised
raputawad naerdes pead.) Tahimõ Paate kodo
är wiijä, a tõõsõkõnõ and mullõ 166 rubblet ja
37 tingä rahha, täll waft ölöka õs sie kõrd
rohkõmp, — ütte ilosa huo kõtõllaga ja suurõ
härä hindä ieft, jesi tahaõs jinämb tulla
et ilda ollõw, mä jätti kah perrä. —

Petra. (Jahhori käest jutte wõttes.)
Paat meid wäega hirmt, näet, (Näitab lõuga)
kõ habõna är kakõno!

Jahhor. (Järsku Petra käest jutte wõtte,)
Hatta Petra, jä piä suu! (Edasi raakides:) Noh
hääkene külh ne, — mä jätti tiä siijä ne
latsime kraamiga minemä, peime täh kõrdsi
wai trahteri mann kinni, sääl tulge sie (näitab
Petrid.) kelm tallõga (Karlala.) mano; Paat
kedsno tagase jet sie ollõw wõõras kraam.
Sie tulli tagase, ne mõtlõ ummõt, Paadi
waim wõtt muo käest raha är ne and tallõ
pinile .. Paat olõõi õigõ mehe toro mano õks-

Jaanu õi! Nüüd ta (Näitab Peetrid.) järjitüs
anna õi rahha hüäga är! Awtagõ tiedke! —
Odo jütel jet huo ja häng kõ töllaga kah
jüjä huowe är wied ollõw!

Odo. (Tõendades.)

Wüde külh!

Trasko. (Kartli Kult Tõendades.)

Mie huo wüde kah är!

Petra. (Ehmatand.)

Ja no fõs awtagõ meid! Wüguui meid elä=
jede feltje, nii ku Odo jütel!

Politsei. (Käsja laotades Kaupmehele Peetrile)

Naad on ullid!

Odo, Jahhor, Petra. (Ühelisi tõendades.)

Ulli, ulli jaah, miä niä muud fõs omma!

Jahhor. (Ükfi.)

Paadist wõi no pahaske foonda õi, tiä jää
wo Kooltamisega külläst är kluttel, a tõõfõ!
(Näitab Peetrile rusikaal.)

Kaupmees. (Naerdes Politseile.)

Seda kõnet on nad kõik see õhtu kõnelnud! —
Meie pidasime selle (Näitab Peetrid.) mehega

146. Kuhugi Kardi naljale minema. Tema andis oma raha, hobuse, wankri ja härja minu kätte hoita. Wiimate tulli see mees (Jahhor.) meie riidis seia, mille tema (Peeter.) pidi tulema, ma arwasin kä oma seltsilise ennast nõnda moondanud ~~ki~~ olõwadki. Heitsime siin naljа. Andsin wiimati raha, hobuse ja harja talle (Jahhorile.) ja saatsin minema, mis aga suur ekslitus olli. Nüüd saime kõik jälle kätte; aga nad kiruwad ja nõuawad wäewaldselt kõike jälletagasi. Nad on ehk mõneft kelmist petletud ehk wiguri peraft seie saadetud. (Naerawad.) Teie saate politsei peal nendelt kõik järele pärima! (Kõik naerawad. Settud mitte.)

Jahhor. (Petra ja Oldo ütlewad talle: kõnõlõ miheste.) Tie wiel naaratõ! Nüüd hüä miel! Jõttäõi mie Paat sinno süjä õi!

Politsei (Setudele.)

Ah so, ma küsin teie käest: kust teie pärit olõte?

Jahhor. (Tõsiselt.)

Olõõi meil kelge „pardijk" nimi õi!

(küsib tõiste käest:) Kas mie puol oo kellge pärtk nimi?

Petra, Odo, Prasko. (Ühelisi.)

Olõõõi! Mie olõõi tuod nimme kuuluke õi!

Jahhor. (Politseile tõsiselt.)

Olõõi mie puolge tuod nimme õi! — Sä tuusit meid jeşäänd, nõui miõ jä tah olot, õnnõ!

Eesti Kirjanduse Muuseum

Politsei.

Nendest ei ja şün midagi aru! (Soldatitele.) Wiige naad ära! (Need lõmbawad.)

Jahhor. (Pelglikult soldatile.)

Kohe tie meid kutşudõ?

Petra, Odo, Prasko. (Pelgus.)

Wõeeh jeşäkene, nüüd wiijäs eläjide jeltşe! (Naeşterahwad ei ole kinni.)

Jahhor. (Tõsiselt wiijatele.)

No kohe mie Paat ja aşa jõõ jäämä?

Kaupmees. (Politseile eneşe wahel.)

Lubage, ma küşin nende käest oma mineewal aastal warastud hobuşe järele; ehk on nendest mõni! Naad näiks şelud olew.

Politsei (Kaupmehele.)
Nõutke, nõutke!

Kaupmees. (Jahhorile.)
Kas sina tõit minule mineval aastal linu?

Jahhor. (Tõsiselt.)
A Petra tegi sullõ lõiga, mätüjä pallo linno kullo! Ah ja tahat tuvsaa wõrra mallõ masjagi är! pastoi, pastoi Paat!

Petra. (Wahele rääkides.)
Ei, mä tei pakkelt sullõ Paat lõija! Sullõ näid iks hüärte kullo, ka kas ja no pügah jaaksit!

Kaupmees. (Naendes Politseile.)
Nendest ei ja midagi aru!

Politsei (Soldatidele käega näidades.) Wüge naad ära! (Soldatid tõmmawad neid, nad pandwad itteka wasta, mitte wiiuga.)

Jahhor ja Petra. (Paludes.)
Tie ummõt awtagõ meid! Wüguni meid kohe õi! Ilie pallõ teid! (Kõik Setlud kumar-

dawad.) Kohe mie Paat ja ala fõs jääwä!

Politsei. (Waljuste.)

Teie saate kõik oma kätte, aga nüüd tulete meiega ühes! (Soldatid tõmmawad.)

Jahhor. Petra. Odõ. Prasko. (Paludes.)

Wõeh jeļäkene, mie pallõ teid jo wõiega! (Kõik kumardawad.) (Soldatid tõmmawad ukse poole.) Mie pallõ teid jo laaluga! (Laulawad kõrraft)

Hallelujah jõuludes.

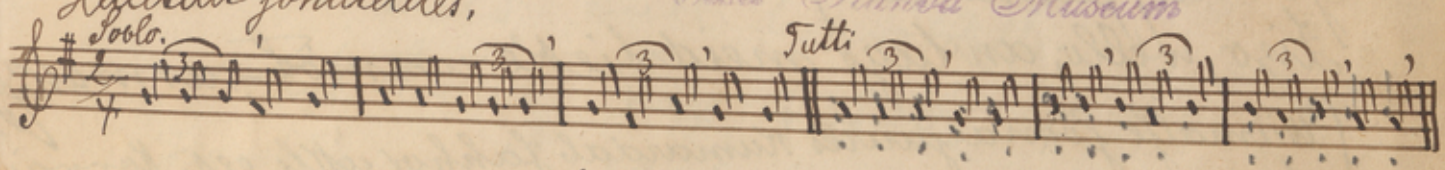

Jahhor. (Eeslauldes.)

1. Heitke no armohalõstage! kärrätkese! (Kumardawad; Kõik! Kõrrates)

Odõ. Eeslauldes.

2. Arge no jüänd kalõstagõ! kullätkõsõ! (Kumardab) :,:

Petra. (Eeslauldes; käega haites.)

3. Etsa meid ummõt awitagõ, armatkõsõ. (Kumardab) :,:

Prasko. (Eeslauldes.)

4. Prasko palwõgi teid paanutagu, paabatkõsõ! :,:

150. (See laul saab kõrraft nõnda laultud, et esilaul- ja wiimatse sõna juures politsei poole kumardab; kõigist korrales kumardawad wiimatse sõnra juures kõik.)

Politsei. (Rõõmsalt.)
Hea küll! No nüüd lähame! (Sõdalid ehk wahtmeistrid ker on) tõmmawad neid ukse ligi. Eesrie langeb pool alla. Settud kumargile alt eesrüde käsiga rahwa (pealtwaatajaide) poole küünitades laulawad wiimatse wiisi järele.) Lahkor ees:)
Tizo, Hello, antagõ meid lieke ummõt, armakõ.
(Wiimatse sõna juures kumardab lahkor ükshi ees, korraõtes kumartawad kõik.)

Wahe-tekk langeb.

Ots.

1886. 4. Dezembril

Thöfe perli moisa riche
Päiwa Rimmi niöuth mood
Mokos wihma fodmaie
Heitte madha magama
Sonni päitte pöa ala
Suttö sonni fan ala
Kuri mies Tull Kunsi Koff
Wana mies Tull wari Koff
Waraff Tillo Reo Köko
Ja Ka mino Kulotö püdja.

---

ella Kaswin Kui ütts Kunsöke
Ja öttelin Kui ödmcke

Ki Kaigos mettas Tulewat, Ja Cilles sowis
ripsewat, walewih valerah :: Ja Cilles sowis ripsewa
ö höwa nitt Kui Swa pöal Wüs: BC: 1/71 5 17/4 2 5 1/
71 2 3/ 2 3/ 4. 3 2 5 4/ 3. 2 1 3/ 2 4 2 1 7/ 1 5/ 1

üks wõi ke Auta laks jahi pääl

Mo ja on üks meister mees Rebaskiel ja Rulpatel

Forthaft Raua mõisa päästa

Ela Seitsme Kõrge Kalda pääl, jah Kalda pääl
Kal alla mere pääl. Kolm Laiva Rahvast
Läks Jäärdavas, Kolm Kroonu mere pääl.

Elina Mahe mees ei ole Kohjo Seen.

№ 9. Kullaˇ imaˇ Sirgu imaˇ.

1. Kulla imaˇ Sirgu imaˇ Kosa omma Kua saKah.
2. Kulla sõsaˇr Sirgu sõsaˇr sasõ näil sisse sulla.
3. Kulla imaˇ Sirgu imaˇ Kos mii nimaˇ islma paneb.
4. Kulla sõsaˇr Sirgu sõsaˇr, pera nurka pengõ pääle.
5. Kulla imaˇ Sirgu imaˇ mis mõ nääle süwaˇ annab.
6. Kulla sõsaˇr Sirgu sõsaˇr: mune wõid ja pogrinaid.
7. Kulla imaˇ Sirgu imaˇ Koher nimaˇ makama sääwa.
8. Kulla sõsaˇr Sirgu sõsaˇr üle moro aita.
9. Kulla imaˇ Sirgu imaˇ mis mi nääle Kata annab.
10. Kulla sõsaˇr Sirgu sõsaˇr, esa wasSõ walgõ Kaska.
11. Kulla imaˇ Sirgu imaˇ, nimaˇ saksa minu Kah
12. Kulla sõsaˇr Sirgu sõsaˇr sõhkõ Kuri mis sõs sab.

№ 10. Heresse Iwwo ruuna hinge keitmise lugu.

1. Sellakõsõ sõõdiwa, Wõõbsust Kallõ miehega Wuh!
   Sellokõsõ noorõmu welle :;
2. Lwogi nihe Kollal nä Tee pääl sullu põõriwä.
3. Iwwo nakas piitsaga, Sedrad sakkah ajama.
4. Petra parsil pageSi, Jala saina sugeSi.
5. Iwwo ahõroobiga, leige Kolme hoobiga.
6. Petra maha patsati, nii et maal matsati.
7. Petra pikalt saplema, naka Kaes Siaga.
8. Leppime är kiiäga, lääme Kuurmet Kaema.
9. Iwwo heidu halleke, Kui ta Kaie Korraske,
10. Ruunakõnõ sääle Kraawih, jalatillile.
11. Taose Kaalah risteSe leigudai inämb hurmaSi.
12. Wõõbsu liina saruSi, hindSidelle pääleSi:
13. Paras, paras, sõhih, sõhih, Sih kää käsk minä sullu häh!
    kea (minnsi) Wuh!

81

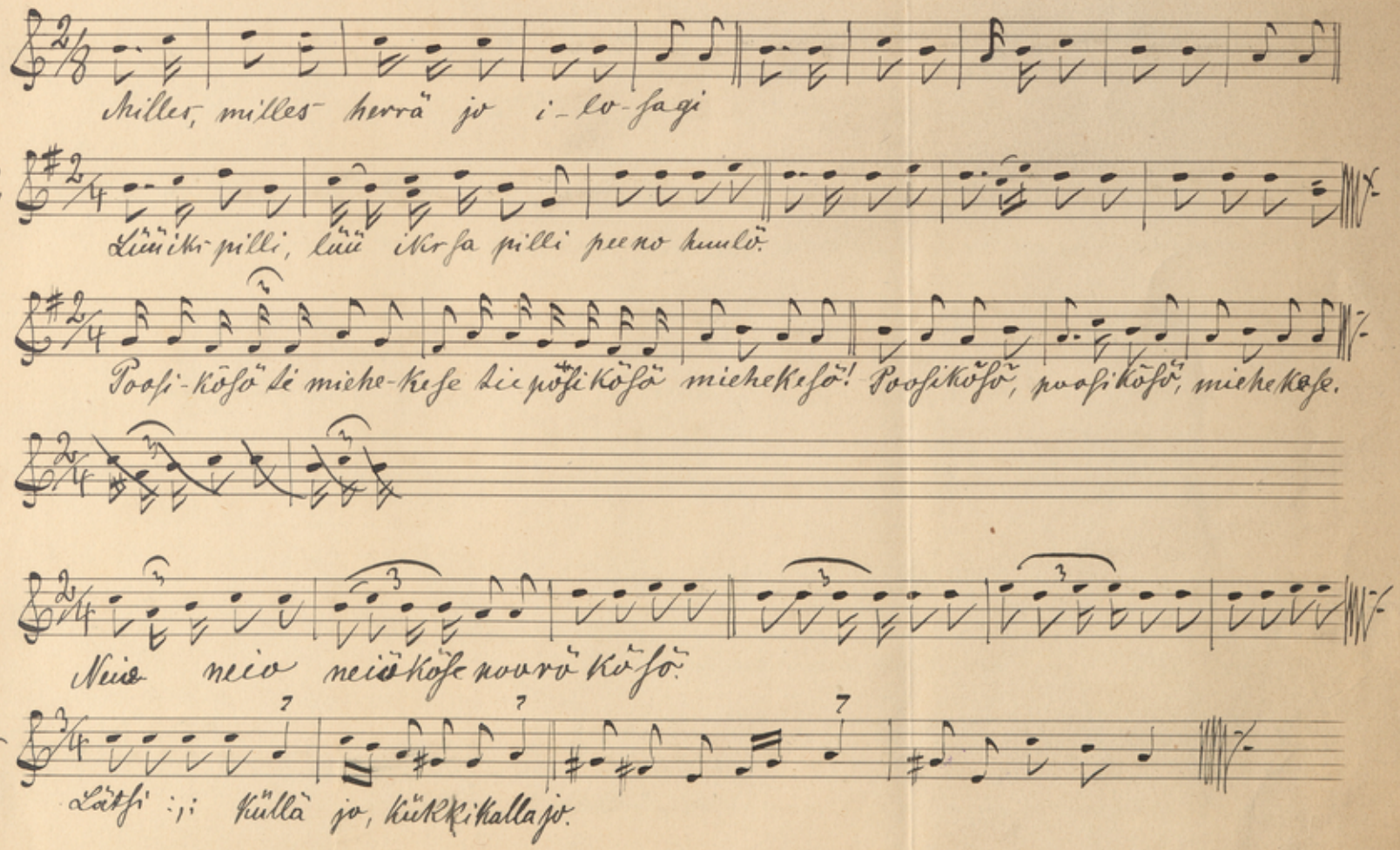
1.
Milles, milles herrä jo i-lo-jagi
2
Liiiikk-pilli, liiii kirja pilli peno kuulö.
3.
Poosi-köjö le miche-keje lie pöjikköjö miehekkejö! Poojikköjö, poojikköjö, miehekkeje.
4
Neio neio neiökkeje novrö köjö.
5
Lätji ;; kiillä jo, kiikkikallajo.

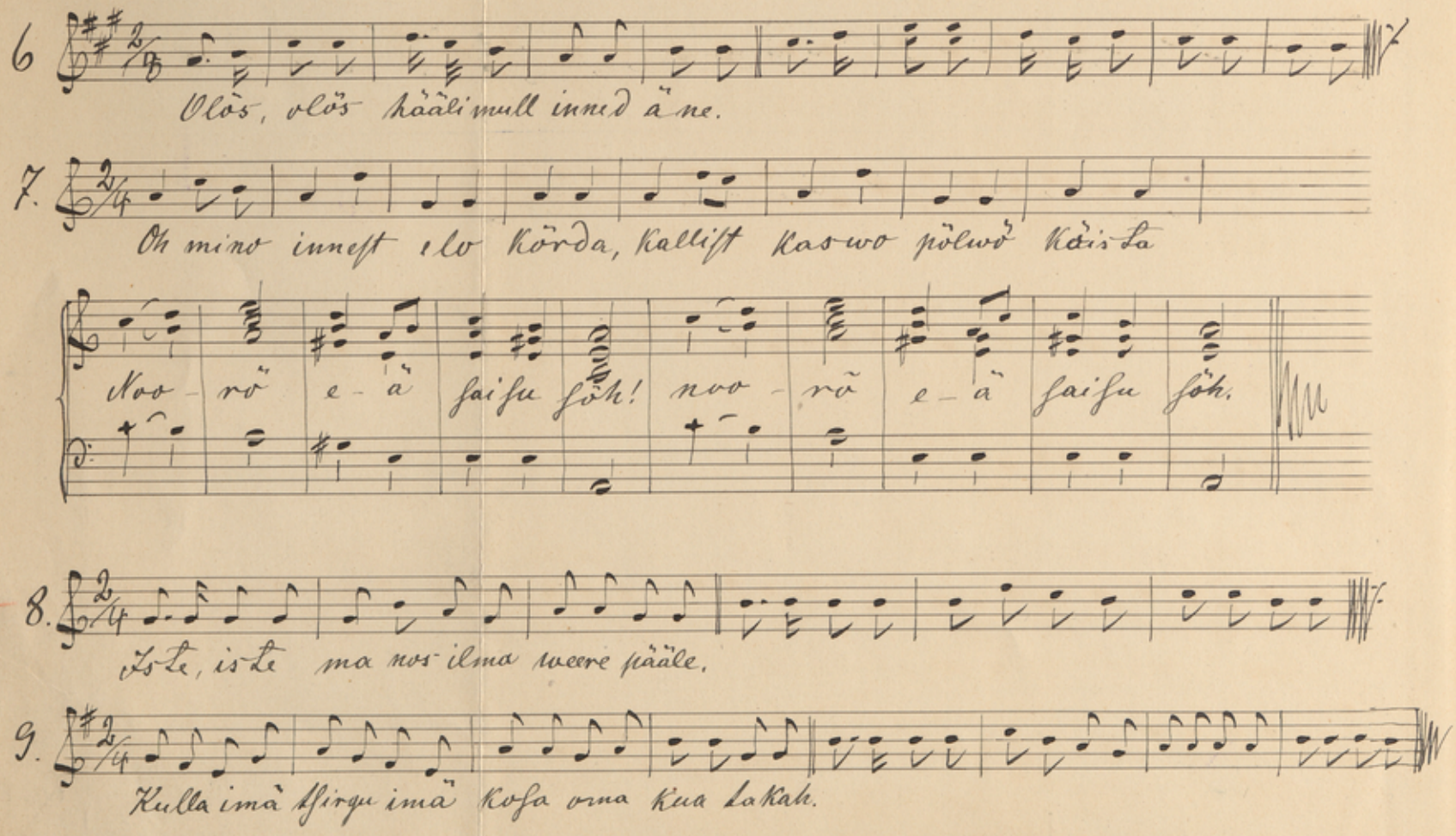
6
Olõs, olõs kääli mull innes ä ne.
7.
Oh mino inneft elo kõrda, kallift kaswo põlwõ kõis ta
Noo - rõ e - ä faifu föh! noo - rõ e - ä faifu föh.
8.
Jõle, isle ma nos ilma weere pääle.
9.
Kulla imä ſirgu imä kofa orna kua lakah.

10. 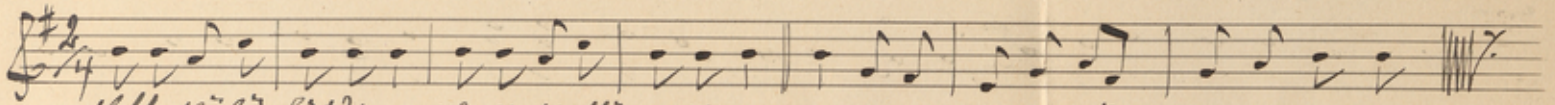
Tello kõsõ sõõdiwa, Woobsust kallõmiehiga Wõi. Tello kõsõ noorõmu wede :,:

11. 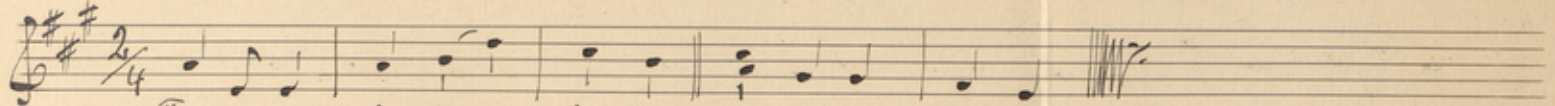
Taupwüna kundi kundi koupwüna kundi.

Tjere tjer Tjöötlä Tjere tjer Tjöötlä

1895 года

К Ф Кон 1875 года

К Ф К
1875 года

